

Прамая лінія
ЯК ДАПАМАГЧЫ ХВОРЫМ СУСТАВАМ?
Захворванні суставаў сёння настолькі распаўсюджаныя, што іх можна лічыць адной з прыкмет часу. Сярод іх ролю лідара займае астапароз. Ад чаго ён узнікае? Якія сімптомы гэтага захворвання? Як яго лячыць і ў чым заключаецца прафілактыка хваробы?
Пра гэта мы пагаворым на чарговай «прамой лініі». У ёй возьме ўдзел кіраўнік Рэспубліканскага цэнтру метабалічных астапарты і астапапозу, дацэнт, кандыдат медыцынскіх навук Аля Пятроўна Шалялькевіч.
«Прамая лінія» адбудзецца 5 лістапада ў пятніцу з 15.00 да 16.00 па нумарах: 8 (017) 292 38 92 і 292 38 21. Палярэдыня тыдні можна паклінуць па нумарах: 8 (017) 287 18 29 і 287 18 36.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«Метады санкцый і абмежаванняў павінны знікнуць з адносін Беларусі і ЕС»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка лічыць, што санкцыі і розныя абмежаванні ў палітыцы і эканоміцы не садзейнічаюць хуткаму паляпшэнню адносін паміж

Беларуссю і ЕС. Такое меркаванне ён выказаў на сустрэчы з міністрамі замежных спраў Германіі і Польшчы, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Прэзідэнт падкрэсліў: «Мне здаецца, што тыя захаваныя, якія сёння робяцца ЕС, я, вядома, разумею ўсё гэта, але яны не садзейнічаюць хуткаму паляпшэнню нашых адносін, напрыклад, санкцыі, абмежаванні ў палітыцы і эканоміцы. Мне здавалася, што гэтыя метады павінны былі знікнуць з нашых адносін».

Аляксандр Лукашэнка выказаў меркаванне, што цяперашняя сустрэча з міністрамі замежных спраў Германіі і Польшчы мае ўзаемны інтарэс. «Як ні банальна гэта гучыць, мы вельмі зацікаўлены ў Еўропе, але мне здаецца, што і Еўропа не можа абыйсціся без Беларусі, таму што гэта сэрца нашай Еўропы».

Прэзідэнт Беларусі падзякаваў Германіі і Польшчы за тое, што гэтыя краіны «як бы ні складаліся нашы адносіны з еўрапейцамі, у няпростых умовах раней і ў цяперашніх умовах робяць вельмі многае для таго, каб у нас былі нармальныя адносіны». Аляксандр Лукашэнка лічыць, што патэнцыял супрацоўніцтва ў краінах велізарны і нерэалізаваны магчымасці значна большы, чым рэалізаваныя.

«Я ведаю, што ёсць распаўсюджанае меркаванне: пакаема да выбараў. У сувязі з гэтым хачу сказаць — выбары ў нас не першыя, не апошнія. І я не проста хачу вам сказаць пра гэта, а хачу вас запэўніць, паколькі ўсё ж вы людзі мужныя, рызыкнудзі прыхадае да нас напружана выбараў — не кожны на гэта адважыцца. — у тым, што выбары ў нас прайдуць без сучка і задзіркіны, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Як дзейнічае Прэзідэнт ад імя ўлады хачу паабяцваць, і я гэта ўжо не адзін раз гаварыў усім людзям у Беларусі, і хачу вас запэўніць у

тым, што выбары пройдуць па самых дэмакратычных стандартах. У нас няма неабходнасці праводзіць непразрыстыя выбары, якія будуць пастаўлены пад сумненне суверэнай супольнасцю».

«Прынамсі, на сённяшні дзень усе жадаючыя з любой краіны свету наведваюць нашу краіну да выбараў, у перыяд выбараў, прадстаўнікі міжнародных арганізацый атрымалі самы шырокі доступ да беларускага грамадства. Хто жадае — яны сёння знаходзяцца ў нашай дзяржаве. Мы гэтай лініі будзем прытрымлівацца і ў далейшым», — адзначыў беларускі лідар.

Ён таксама падкрэсліў, што «легітымнасць выбараў для нас сёння важная, чым для каго б там ні было на гэтай планеце». «Перш за ўсё мы зацікаўлены ў тым, каб выбары ў нас прайшлі абсалютна легітымна, каб да нас не было пасля гэтага пытання», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт Беларусі лічыць, што з боку Еўрасаюза існуе тактыка таптання на месцы адносна ініцыятывы «Усходняе партнёрства».

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што ў свой час вельмі шмат гаварылі аб «Усходнім партнёрстве». Беларусь зацікаўленая ў развіцці гэтай ініцыятывы і асабліва тых праектаў, якія планавалі ажыццявіць ва «Усходнім партнёрстве».

«Але, на жаль, пакуль у нас больш надзей, чым рэалізацыя».

«Хачу, каб вы ведалі нашу пазіцыю. У нас ёсць шмат прапановаў Еўропе і, у прыватнасці, Германіі і Польшчы, паколькі гэта даве дзяржавы, з якімі мы вельмі актыўна супрацоўнічаем. У нас няма ніякіх прадуманасцяў ні да Германіі, ні да Польшчы», — сказаў беларускі

ЦЁПЛЫ СТАРТ ЛІСТАПАДА

На гэтым тыдні на тэрыторыі Беларусі захаваецца цёплае надвор'е, аднак атмасферны ціск пачне паціху падаць і паветра стане ўжо больш вільготным, паведаміла рэдакцыя начальнік аддзела метэаралогічных прагнозаў Рэспубліканскага гідромэцэацэнтру Мінпрыроды Людміла ПАРАШЧУК. У чэрвень амаль паўгода будзе ісці дажджы, месцамі ўзмацненне ветру парывамі да 15—20 м/с. Уначы чакаецца 3—9, удзень — 6—13 цяпла. У пятніцу захаваецца дажджлівае, ветранае і умерана цёплае надвор'е. У выхадныя вецер сціхне, але зноў чакаюцца дажджы. У суботу ўначы 2—9 цяпла, удзень — 6—13 градусаў. У нядзелю стане крыху халаднаей. Сіноптыкі падлічылі, што ў кастрычніку сярэднесутачная тэмпература паветра была на 2—5 градусаў ніжэй за норму.

Сяргей КУРКАЧ.

Уладзімір Макей і Радаслаў Сікорскі абмеркавалі перспектывы паглыблення супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Польшчай

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Уладзімір Макей сустраўся ўчора з міністрам замежных спраў Польшчы Радаславам Сікорскім. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамілі ў Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі.

На сустрэчы абмяркоўваліся канкрэтныя напрамкі паглыблення двубаковага супрацоўніцтва ў палітыцы, эканоміцы і іншых сферах.

Акрамя таго, былі абмеркаваныя перспектывы зняцця бар'ераў, якія сёння перашкаджаюць нармальнаму дыялогу паміж дзвюма краінамі.

ОАО «БРЕСТСКИЙ КОМБИНАТ СТРОИТЕЛЬНЫХ МАТЕРИАЛОВ» СООБЩАЕТ, ЧТО 15 НОЯБРЯ 2010 ГОДА СОСТОИТСЯ ОБЩЕЕ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ.

Повестка дня:
1. О внесении изменений в решение внеочередного общего собрания акционеров от 14 мая 2010 года.

Собрание будет проводиться по адресу: г. Брест, ул. Московская, 360; актовый зал.

Начало собрания в 16.30.
Регистрация с 12.00 до 16.00.

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества — паспорт, представителю акционера — паспорт и доверенность.

УНП 200295903

У Слуцкім раёне захаваўся некалькі каталіцкіх вёсак. Учора ў іх адзначалі Дзяды. Наведалі свае могілкі і жыхары вёскі Вынішчы (па-ранейшаму тут вымаўляюць Вынішчы). Коэндз акрапалі асвечанай вадою, гарэллі свечкі, нехта перабіраў ружанец і шаптаў малітву. На помніках скарэзь амаль трыццаці гадоў, гарэллі свечкі, нехта перабіраў ружанец і шаптаў малітву. На помніках скарэзь амаль трыццаці гадоў, гарэллі свечкі, нехта перабіраў ружанец і шаптаў малітву.

У сваю чаргу міністр замежных спраў Германіі Гіда Вестэрвеле падкрэсліў, што яго візіт у Беларусь сумесна з польскім колегам сведчыць аб жаданні разглядаць Беларусь не толькі ў якасці суседа, але і добрага партнёра Еўрапейскага саюза. «Мы зацікаўлены і гатовы паглыбіць нашы эканамічныя супрацоўніцтва», — адзначыў ён.

Гіда Вестэрвеле даў высокую ацэнку таму, што Беларусь запрацянула міжнароднага наглядалнікаў. «Польшча як сусед Беларусі і як член Еўрасаюза зацікаўлена ў тым, каб Беларусь была еўрапейскай нацыяй і прытрымлівалася еўрапейскіх каштоўнасцяў», — сказаў кіраўнік МЗС Польшчы.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

У Слуцкім раёне захаваўся некалькі каталіцкіх вёсак. Учора ў іх адзначалі Дзяды. Наведалі свае могілкі і жыхары вёскі Вынішчы (па-ранейшаму тут вымаўляюць Вынішчы). Коэндз акрапалі асвечанай вадою, гарэллі свечкі, нехта перабіраў ружанец і шаптаў малітву. На помніках скарэзь амаль трыццаці гадоў, гарэллі свечкі, нехта перабіраў ружанец і шаптаў малітву.

ПРАЦА ПА РАЗМЕРКАВАННІ ПРАДУГЛЕДЖВАЕ ІМГНЕННУЮ ПАСТАНОЎКУ НА ЖЫЛЛЁВЫ ЎЛІК

Да апошняга часу іншагродныя спецыялісты пасля рэгістрацыі ў Мінску павінны былі адрадаваць у сталіцы на працягу яшчэ 5 гадоў, каб стаць на ўлік асобаў з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў.

Як растлумачыла рэдакцыя начальнік упраўлення юрыдычнай работы і кадраў Міністэрства жыллёва-камунальнага гаспадаркі Наталія КАЧАН, згодна з Указам Прэзідэнта № 552 ад 27 кастрычніка 2010 года, з пачатку наступнага года такога абмежавання ўжо не будзе. Цяпер усе выпускнікі — маладыя спецыялісты пасля ВНУ і маладыя рабочыя і служачыя (хто атрымаў прафесійна-тэхнічную адукацыю), якія атрымалі працу ў Мінску па размеркаванні, будуць мець магчымасць стаць на жыллёвы ўлік адразу, без чакання 5 гадоў.

Гэтым дакументам удакладняюцца і іншыя моманты, што датычацца пастановы на жыллёвы ўлік. Напрыклад, у выпадку, калі маці падзяляе да сябе непрацаздольнага папаленнага дачку — інваліда III групы, ці будзе гэта падставай для далейшай пастановы на жыллёвы ўлік? Цяпер нормы ўказа № 552 вызначаюць, што па гэтым пытанні непрацаздольныя грамадзяныя лічацца інвалідамі I і II груп, а таксама асобы, якія дасягнулі пенсійнага ўзросту: жанчыны ва ўзросце 55 гадоў і мужчыны 60 гадоў.

Указам № 552 вызначана, што дзяржаўная падтрымка на будаўніцтва жылль павінна быць абмежаваная толькі па адным спосабе паляпшэння жыллёвых умоў.

Сёння жыллёвыя чаргавыя ў краіне могуць атрымаваць зямельныя ўчасткі для будаўніцтва дамоў без аўкцыёнаў. У Мінску такое права маюць толькі шматдзетныя сем'і. Аднак бываюць выпадкі, калі чаргавы атрымлівае зямельны ўчастак без аўкцыёнаў, аднак не спяшаецца будаваць дом, а згодна з жыллёвай чаргой пачынае будаваць квартал з выкарыстаннем іглотнага крыдлы. Цяпер ужо удакладняецца, што пасля атрымання зямельнага ўчастка без аўкцыёнаў такога грамадзяніна будучы здымаць з ўліку асобаў з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў. У сваю чаргу грамадзянам, што пачалі будаваць сабе жылль з дзяржаўнай падтрымкай (у тым ліку па лініі долевага будаўніцтва), ужо не будуць выздыляцца зямельныя ўчасткі без аўкцыёнаў. Бываюць выпадкі, калі зямельныя ўчасткі, атрыманыя без аўкцыёнаў, былі нейкім чынам прададзеныя. Тады грамадзянін можа зноў стаць на ўлік асобаў з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў, але толькі ў канцы жыллёвай чаргі з новай даты.

Наталія Качан адзначыла, што сёння ў чэрзе тых, хто мае патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, у краіне стаіць 793 тысячы чалавек, толькі ў Мінску такіх чаргавых больш за 280 тысяч. Прагназуюцца, што ў сувязі з новымі нормама ўказа № 552, у наступным годзе колькасць такіх чаргавых пачне памяншацца. Аднак, магчыма, да новага года жыллёвая чарга нават павялічыцца.

Сяргей КУРКАЧ.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ ОБЪЕКТА ДОЛЕВОГО СТРОИТЕЛЬСТВА

Совместное общество с ограниченной ответственностью «БЕЛИНТЕ-РОБА» информирует физических и юридических лиц о создании объекта долевого строительства.

Информация о Застройщике
Застройщик (Заказчик) — ООО «БЕЛИНТЕ-РОБА». Зарегистрировано решением № 653 Минского городского исполнительного комитета от 31.03.2004 г. в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190527399. Специальное разрешение (лицензия) № 02250/0463596 на право осуществления деятельности «Проектирование и строительство зданий и сооружений I и II уровней ответственности и проведено инженерных изысканий для этих целей», выдано Министерством архитектуры и строительства Республики Беларусь на основании решения от 03.03.2008 г., действительно до 03.03.2013 г.

Адрес Застройщика: 220103, г. Минск, ул. Калиновского, 77а, ком. 320, телефон: 541 64 94.
Режим работы: понедельник — пятница: с 8.30 до 17.30, обед: 13.30—14.30, выходные дни: суббота, воскресенье.

ООО «БЕЛИНТЕ-РОБА» 31.03.2009 г. был сдан в эксплуатацию объект «Многоквартирный жилой дом невышенной комфортности по ул. Волгоградской, 64».

Информация об объекте долевого строительства
Цель строительства — выполнение инвестиционного проекта «Комплекс жилой застройки невышенной комфортности в квартале ул. Шафарнянской — Гинтовта — Ложинской — Городецкая».

Комплекс состоит из 2-х индивидуальных жилых зданий секционного типа различной этажности, 5-этажного здания торгово-административного центра, гаража-стоянки, зданий технического назначения.

Объект долевого строительства — 3-й пусковой комплекс 1-й очереди строительства в составе площадью 0,4308 га — 3 секции в осях «01»-«04» (7-10-13 этажей 9-секционного жилого дома № 1 по генплану на 114 квартир с техническими, административными помещениями и помещениями для работы с населением в цокольном этаже).

Объект долевого строительства расположен на территории Первомайского района г. Минска, в пределах улиц Шафарнянская — Гинтовта — Ложинская — Городецкая, дополнительно ограничен со стороны ул. Шафарнянской — рекреационной зоной Сплянской водной системы, со стороны ул. Гинтовта — территории торгового центра «Дмитриев кириаш». Начало строительства — июль 2010 г. Срок окончания строительства — 4-й квартал 2011 г. Площадь жилого здания (включая показатели помещений для работы с населением) — 10109,3 кв.м.

3-й пусковой комплекс 1-й очереди строительства (3 секции в осях «01»-«04» жилого дома по г/п № 1) комплекса жилой застройки невышенной комфортности в квартале улиц Шафарнянская — Гинтовта — Ложинская — Городецкая в г. Минске

Общая площадь квартир (проектная) — 8266,27 кв.м.

Площадь квартир — 7930,76 кв.м.
Общая площадь административных помещений (не учитывающая помещения товариществ собственников и помещения для работы с населением) — 560,75 кв. м.

Количество квартир в представленных секциях — 114 шт.

В доме принят следующий состав квартир:

В секции 01-1
- на 1-м этаже — 3-2-2-2;
- на 2-6-м этажах — 3-2-2-3;
- на 7-м этаже — 2-2-3.

В секции 1-2
- на 1-м этаже — 3-2-2-2;
- на 2-9-м этажах — 3-2-2-3;
- на 10-м этаже — 2-2-2.

В секции 3-4
- на 1-м этаже — 1-2-1;
- на 2-м этаже — 2-2-2;
- на 3-12-м этажах — 2-1-2-2;
- на 13-м этаже — 4-4.

В цокольном этаже расположены помещения для работы с населением и 9 административных помещений. Каждое административное помещение имеет отдельный выход наружу.

Согласно Указа Президента Республики Беларусь от 15.06.2006 г. № 396 «О долевом строительстве многоквартирных жилых домов» для привлечения физических и юридических лиц к строительству по договору создания объекта долевого строительства предлагается 114 квартир — стоимостью за 1 кв. м в белорусских рублях в сумме эквивалентной 1800 долл. США по курсу Национального банка Республики Беларусь на день заключения договора долевого строительства (из них однокомнатных — 12 (двенадцать) квартир, двухкомнатных — 71 (семьдесят одна) квартира, трехкомнатных — 29 (двадцать девять) квартир, четырехкомнатных — 2 (две) квартиры), а также 9 административных помещений стоимостью за 1 кв. м в белорусских рублях в сумме эквивалентной 2200 долл. США по курсу Национального банка Республики Беларусь на день заключения договора долевого строительства.

Конструктивная схема жилого дома — монолитный каркас с монолитными диафрагмами жесткости и монолитными перекрытиями, наружные стены — кладка из блоков ячеистого бетона по СТБ 1117-98 на клею и поэтажным опиранием на диски перекрытий.

Перегородки: межкомнатные — кладка из блоков ячеистого бетона; межквартирные и между квартирой с общим коридором — кладка из кирпича пустотелого бетона, воздушная прослойка, кладка из блоков ячеистого бетона; санузел — из кирпича керамического полнотелого с воздушной прослойкой.

Покрытие дома — совмещенное, кровля — рулонная.

Высота жилого этажа — 3,0 м; высота верхнего этажа каждой секции 3 м от пола до потолка; высота цокольного этажа — 2,8 м от пола до пола 1-го этажа.

Межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыши, технические помещения, другие места общего пользования, несущие, ограждающие несущие конструкции, механическое, электрическое, санитарно-техническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и (или) нежилых помещений, элементы озеленения и благоустройства, а также иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию здания, поступают в общую собственность дольщиков.

Секции в осях 01-2 (7-10 этажей) оборудованы лифтами грузоподъемностью 630 кг, скоростью 1 м/сек; в 13-этажной секции предусмотрены 2 лифта грузоподъемностью 630 и 400 кг, скоростью 1 м/сек.

Для доступа инвалидов-колясочников в административные помещения предусмотрены пандусы и специальные подъезмы.

Внутренняя отделка:

- декоративная штукатурка, акриловая покраска (коридоры, лифтовые холлы, вестибюль);

- для устройства полов применяются плитки типа «грес» (коридоры, лифтовые холлы, вестибюль);

- бетонное покрытие (помещения инженерного назначения).

Внутренняя отделка и покрытие полов жилых помещений выполняются владельцами квартир.

Наружная отделка:

- наружные стены здания выполняются в штукатурке для фасадных работ (ЗДПС) с покраской фасадной краской;

- металлические элементы окрашиваются эмалью.

Оконные блоки выполняются из профилей ПВХ с заполнением 2-камерными стеклопакетами. Остекление балконов и лоджий — 1-слойное остекление.

Двери: наружные входные в жилой дом — металлические, в квартиры — деревянные усиленные.

Система мусороудаления — мусоропровод, выделенный в 13-ти этажной секции в отдельные помещения поэтажно. На 1-м этаже имеется общедомовая кладовая уборочного инвентаря в секции в

осях 1-2, электрощитовые в секциях в осях 01-1 и 3-4, помещение приборов противодымной защиты в секции в осях 3-4.

Сантехническое оборудование — унитаза, счетчики холодной и горячей воды, внутренняя разводка системы водопровода и канализации. Система отопления двухтрубная поквартирная с установкой узлов учета тепла для каждой квартиры. Система вентиляции — комбинированная с использованием модульной камеры с шумоглушением.

В состав 3-го пускового комплекса 1-й очереди строительства комплекса зданий входят:

- г/п № 1 (секции в осях 01-4) — 7, 10 и 13-этажные секции 9-секционного жилого дома со встроенными административными помещениями в цокольном этаже;

- открытые автостоянки для временного хранения транспортных средств населения суммарной емкостью 12 машино-мест;

- озелененные дворовые территории;

- детская игровая площадка, автостоянки, площадка для хозяйственных целей и мусоросборники для крупногабаритного мусора ранее запроектированы в составе 1-го и 2-го пусковых комплексов.

Строительство прочих обязательных элементов инфраструктуры запланировано в составе последующих очередей.

Вышеприведенные характеристики подтверждены экспертным заключением РУП «ГЛАВГОССТРОЙ-ЭКСПЕРТИЗА» от 30.08.2010 г. № 909-15/101.

Застройщиком получены:

- акт выбора места размещения земельного участка для строительства объекта «Комплекс жилой застройки невышенной комфортности в квартале ул. Шафарнянская — Гинтовта — Ложинская — Городецкая» от 26.08.2008 г., утвержденного Председателем Минского городского исполнительного комитета 01.09.2008 г.;

- решение Минского городского исполнительного комитета № 2433 от 21.10.2010 г.;

- свидетельство (удостоверение) № 500/1023-1376 от 21.07.2010 г. о государственной регистрации изменения земельного участка на основании изменения целевого назначения земельного участка, правообладатель — Республика Беларусь (право собственности); возникновение прав, ограничений (обременений) прав на земельный участок (право временного пользования), правообладатель — юридическое лицо, резидент РБ ООО «Белинте-Роба»;

- проектно-сметная документация, прошедшая в установленном порядке государственную экспертизу, экспертное заключение РУП «ГЛАВГОССТРОЙ-ЭКСПЕРТИЗА» № 909-15/101 от 30.08.2010 г.;

- выданное 08.05.2009 г. органом государственного строительства-надзора разрешение на производство строительно-монтажных работ № 2-206Ж-029/09;

- договор генеральной строительного подряда № 27/09-10 ШГ от 27.09.2010 г., заключенный с ИООО «ДАНА АСТРА».

ТРАНЗІТНЫ ПАТЭНЦЫЯЛ

Беларусь плануе ў 2015 годзе павялічыць даходы ад транзіту, без уліку даходаў ад транзіту нафты і прыроднага газу, на 60 працэнтаў у параўнанні з 2010 годам да 2,4 мільярда долараў ЗША

Развіццё транзітнага патэнцыялу Беларусі ў наступнай пяцігоддзі было разгледжана на ўчарашнім пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў. На думку першага намесніка прэм'ер-міністра Уладзіміра СЯМАШКІ, пад старшынствам якога прайшло пасяджэнне, некаторыя заданні, што прадуладжваюцца для пэўных галін транспарту, якія ўдзельнічаюць у транзіце, у праекце новай дзяржпраграмы недастаткова напружаныя. У прыватнасці, размова ідзе пра даходы ад транзіту газу і нафты. Які значны першы віцэ-прэм'ер, распрацоўшчыкам дакумента не ўлічаны ўсе акалічаныя пастайкі і транзіту праз рэспубліку гэтых энэрганосбітаў.

Так, у далейшым ёсць верагоднасць істотнага павышэння тарифных ставак на транзіт прыроднага газу. Калі сёлета тариф на транзіт

расійскага прыроднага газу па нашай тэрыторыі складае 1,88 долара, то налета, згодна з пагадненнем, — ужо 2 долары. «Гэта, — заўважыў Уладзімір Сямашка, — на 6 працэнтаў больш, а далей будзем спрацца». Між тым, нагадаў ён, Украіна за транзіт блакітнага паліва бярэ 2,5 долара, што трэба ўлічваць і нам. І нягледзячы на тое, што аб'ёмы перапампоўвання газу не павялічаюцца, у бліжэйшыя гады, мяркую першы намеснік прэм'ера, ён захаваецца на ўзроўні каля 44 мільярдаў кубічных метраў. Што ж датычыцца аб'ёмаў транзіту расійскай нафты, то ён прызнаў, што яны могуць знізіцца. «З 1 студзеня расіяне, хутэй за ўсё, уведуць БТС-2, транзіт нафты ўпадзе, але затым стабілізуецца», — лічыць Уладзімір Сямашка. Разам з тым, паведаваў яго слоў, тарифныя стаўкі кожны год на транзіт нафты пераглядаюцца ў прывязцы да курсу

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

НОВАЯ БОМБА У АФІНАХ

Некалькі выбухаў прагрымела ў аўторак у сталіцы Грэцыі. Спачатку выбухавая прылада невядліка магутнасці сфававала ў пасольстве Швейцарыі ў Афінах. Пазней грэчаская паліцыя кантраляваным пад'ямам знішчыла яшчэ адну бомбу, знойдзена ў пакеце ў балгарскай пасольстве. А затым выбух прагучаў у расійскай пасольстве ў Афінах, паведамляе Reuters.

Акрамя таго, грэчаская паліцыя абшэкодала бомбу, накіраваную ў пасольстве Германіі. Паліцэйскія здзейснілі кантраляваны падрыў падазронай пасылкі ў памішанні кур'ёрскай кампаніі, куды яна была вернутая, бо ў ёй не было адрасніка. Дзве іншыя падазроныя пасылкі былі атрыманы ў аўторак у пасольстве Фінляндіі. Адна з іх была адрасавана ў парламент Грэцыі, бо кардынаты парламента былі ўказаны ў якасці адраса адрасніка. Паліцыя падавала пасылку побач з будынкам заканадаўчага органа краіны. Паводле інфармацыі мясцовых улад, у выніку гэтых інцидэнтаў ніхто не пацярпеў. У раёне выбухаў паліцыя затрымала двух маладых людзей.

Напярэдні паведамлялася, што ў Афінах зламаныя справавалі разаслаць пасылкі з 6 бомбамі ў шэраг замежных пасольстваў. Нібыта адна з іх прызначалася для прэзідэнта Францыі Мікаэля Сарказі.

ЗАСУХА ПАКІНЕ ЗА РЫСАЙ БЕДНАСЦІ ПАўТАРА МІЛЬБЭНА РАСІЯН

З-за засушлівага 2010 года 1,4 мільёна расіян трапіць за рысу беднасці. Такія вынікі разлікаў Сусветнага банка, прыведзеных ім у чарговым аглядзе эканомікі Расіі. Цяпер, паводле ацэнкі Сусветнага банка, беднымі з'яўляюцца 13,6 працэнта жыхароў Расіі.

Непасрэдным прычынай такога рэзкага павялічэння колькасці бедных (прыблізна на 1 працэнтны пункт) з'яўляецца рэзкае павышэнне кошту прадуктаў харчавання. У большай ступені ад росту цен пацярпелі пенсіянеры і іншыя катэгорыі насельніцтва, якія жывуць на дапамогі.

АМАЛЬ 84 ПРАЦЭНТЫ ЖЫХАРОЎ БЕЛАРУСІ ПРЫ ПЕРАПІСЕ НАСЕЛЬНІЦТВА АДНЕСЛІ СЯБЕ ДА БЕЛАРУСАЎ, 8 ПРАЦЭНТАЎ — ДА РУСКІХ

ПАВОДЛЕ даных перапісу насельніцтва 2009 года, на тэрыторыі Беларусі пастаянна пражывалі прадстаўнікі каля 140 нацыянальнасцяў і народнасцяў. Амаль 84 працэнты жыхароў краіны аднеслі сябе да карэннай нацыянальнасці — беларусаў, 8,3 працэнта — да рускіх, 3,1 працэнта — да палякаў, 1,7 працэнта — да ўкраінцаў, паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў Нацыянальным статыстычным камітэце.

У дзясятку найбольш шматлікіх нацыянальнасцяў таксама ўваходзяць яўрэі, армяне, татары, цыгане, азэрбайджанцы і літоўцы (па 0,1 працэнта да агульнай колькасці насельніцтва).

Матэрыялы перапісу насельніцтва, што прайшоў у кастрычніку 2009 года, прадставілі падрабязную характарыстыку нацыянальнасцяў, якія населяюць Беларусь. Трэба адзначыць, што пры правядзенні перапісу адказны на пытанне аб нацыянальнасці запісаліся са слоў рэспандэнтаў па іх самавызначэнню і жаданню, а нацыянальнасць дзяцей вызначалася бацькамі. У фармы перапісочнага ліста ўносіліся ўсе назвы нацыянальнасцяў і этнаграфічных груп, уключаючы як агульнапрынятыя, так і самамазвы.

У Белстаце адзначылі, што абсалютны колькасць прадстаўнікоў найбольш шматлікіх нацыянальнасцяў рэспублікі, як і насельніцтва краіны ў цэлым, скарацілася ў параўнанні з 1999 годам, калі праводзіўся папярэдні перапіс. Найбольш істотна зменшылася колькасць яўрэяў (у 2,2 раза), украінцаў і рускіх (на трэць па кожнай нацыянальнасці) і цыган (на 29 працэнтаў). Змяншэнне колькасці прадстаўнікоў найбольш шматлікіх нацыянальнасцяў звязана як з натуральнай стратай насельніцтва, так і з міграцыйным адтокам, лічаць спецыялісты.

Адначасова міграцыйныя працэсы прывялі да росту колькасці прадстаўнікоў іншых нацыянальнасцяў, тамы якое вымываюцца ў разых. Так, у параўнанні з 1999 годам колькасць кітайцаў, якія пастаянна пражываюць на тэрыторыі нашай краіны, вырасла больш як у 20 разоў, арабаў — у 2,7 раза, туркменаў — у 2,3 раза. Аднак доля прадстаўнікоў гэтых нацыянальнасцяў у агульнай колькасці насельніцтва краіны пакуль ніжняя.

Нацыянальны склад насельніцтва асобных абласцей рэспублікі адрозніваецца ад рэспубліканскага. Так, у Брэсцкай і Мінскай абласцях пярэду найбольш шматлікіх нацыянальнасцяў зямлякоў не яўрэі, а армяне. У Гомельскай вобласці на чацвёртай пазіцыі ў спісе найбольш шматлікіх нацыянальнасцяў знаходзіцца цыгане, а палкі перамясціліся на шостую пазіцыю. У Гродзенскай вобласці доля беларусаў складае 67 працэнтаў, палякаў — 22 працэнты, а зямлякоў пярэду літоўцы з доляй 0,2 працэнта.

Курсы замежных валют, усё ў адзінку (уключаючы НБ РБ з 03.11.2010 года)		Курсы замежных валют, для банкіўнай разліку	
Агенства Унітарнае Грыўна		Цэнтрабанк РР	
▲ 1 долар ЗША.....	3 014,00	▲ 1 чэшская крона.....	171,91
▲ 1 еўра.....	4 205,74	▲ 1 польскі злоты.....	1065,96
▲ 1 латвійскі лат.....	5 933,65	▲ 1 расійскі рубель.....	97,88
▲ 1 літоўскі літ.....	4 219,45	▲ 1 украінская грывня.....	378,76
		USD	30,7941
		10 UAH.....	38,7104
		1000 BYR.....	10,2272
		EUR	42,9147

▲ У Рэчыцкай раённай балніцы пачаў функцыянаваць камп'ютарны тэаграф коштам больш за \$1 млн. На сённяшні дзень гэта самае сучаснае дыягнастычнае абсталяванне ў вобласці. З яго дапамогай шматроў павышаецца надзейнасць дыягнастыкі пры даследаванні мазгавога крывацоту, лёгкіх, пазваночніка, суставаў і канечнасцяў.

▲ За адны суткі на чыгуцыну грузавымі цягнікамі былі смяротна траўмаваныя тры чалавекі. 70-гадовае жыхарка Талачынскага раёна загінула каля станцыі Коханова пад Оршай, 44-гадовы жыхар Барысава — у райцэнтры, 65-гадовы бабручанин — на станцыі Бярэзіна (Бабруйск). З панатку года на Беларускай чыгуцыне адбыліся 192 няшчасныя выпадкі з удзелам пасажыраў і пешаходаў. У выніку загінула 120 чалавек і 72 атрымалі траўмы рознай ступені цяжкасці.

▲ Два чалавекі загінулі 1 лістапада ў Малдэчанскім раёне ў выніку наездру аўтамабіля «БМВ», за рулём якога знаходзіўся грамадзянін Польшчы. Ахвяры ДТЗ — жыхары Барысаўскага раёна 49 і 27 гадоў.

▲ Міліцыя Мінскай вобласці завяла дзве справы па фактах крадзяжу дарожных знаках. Адын з іх здарыўся ў Лагойскім раёне. На дарозе поблізу вёскі Швабы скрадена б шытоўка дарожных знакаў, страты складалі больш за Вр1 млн. У Смалевіцкім раёне, непадалёк ад вёскі Дынарава, з металічнымі стоек знята 5 святлодыёдных знакаў агульным коштам больш за Вр4 млн.

▲ У Гомелі з-за цёплага надвор'я ў дні раз заўваілі пустазел — дзмышчох, стрэлкі, рамонкі і іншыя. Які мяркуецца, такое надвор'е — на 2-4 градусы вышэй за кліматычную норму — захавецца ў рэгіёне на працягу ўсёй першай дэкады лістапада.

Поўны абзац

▲ У Чэхіі з'явіліся «бяздумныя прыбыральшчыцы»: яны прыбіраюць кватэры галюком. Група тамтэйшых студэнтак, страціўшы свае падрацоўкі з-за крызісу, арганізавала агенства па прыбіранні ў стлыню іо. За ачыстку ад пылу кватэр і дамоў кліентаў фірмы Crazy Cleaners бярэца 80 долараў за гадзіню. «Ніхто не любіць прыбіраць у хаце, але кожны любіць глядзець на прыгожае цэла», — расказала 21-гадовая зазнавальніца бізнесу Катка Капеца, якая вывучае эканомію ва ўніверсітэце. Сёння ў фірме працуе 15 маладых людзей і стоек іх дзючэат. Кожны з іх гатовы працаваць у бялізне, тэле і нават зусім голым. «Але мы не прастытуі, мы прыбыральшчыцы», — дадае Катка.

▲ Дпутат Дзяржаўнага запіліцця за паклён 60 к манет. Расійскі дпутат Валерыі Рашкін сабраў мільён рублёў дробнымі манетамі для выплата кампенсатцы маральнага ўрону кіраўніку апарату ўрада Вячаславу Валодзіну. На збор грошай пайшо некалькі месяцаў. Выканаўцы ліст Расіі атрымалі 1 чэрвеня. Па яго словах, манеты прывозілі з усёй Расіі ў фракцыю КПРФ у Дзяржаўдзе. У выніку агульная вага манет складала каля 60 кг. Цяпер дпутат мае намер здаць грошы ў банк, які размешчаны ў будынку Дзяржаўдзе. Выплаціць мільён Рашкіна абавязваў суд. На мітынг у Саратаве дпутат зняважліва выказаўся ў адрас уладаў — «пачынаючы ад Ельцына з яго камарылляй і заканчваючы Пуціным і Мядзведзевым», абвінаваціўшы іх у злчынстве «перад народам, перад рускай нацыяй».

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

ЯК ПЛАЦІЦЬ ЗА АЦЯПЛЕННЕ 21 ТЫС.?

Усталічным доме па вул. Бурдзейнага, 37 жые сям'я з трох чалавек. За свае 53,7 квадратнага метра ў мінулым ацяпляльным сезоне яны плацілі па жырочцы крыху болей за 76 тысяч рублёў. Прычым у графе «ацяпленне» ў іх сцяляла лічба 21 338 рублёў.

Як высветлілася, таварыства ўласнікаў дома № 37 эканоміць на самых «масіўных» радках жырочкі — «ацяпленне» і «падагрэў вады».

— Наш дом — гэта тыповы дом са стандартнымі для яго ўдзельнымі паказчыкамі энэргаспажывання, рознымі напрыканцы 90-х гадоў. У ім 197 кватэр і 500 жыхароў, якія засяліліся каля сямі гадоў таму. У нас няма ультрасучасных тэхналогій, мы проста стараемся рацыянальна выкарыстоўваць сістэму аўтаматычнага рэгулявання энэргаспажывання, — дзеліцца скаротамі эканоміі старшыня таварыства ўласнікаў Ірына ПЛАУСКАЯ. — Яна дакладна самарэгулюе кошт толькі ў вліяк і машынаў. Аднак пры нулі градусаў у ветраны дзень наладка павіна быць адна, а ў спакойнай і сонечнай — зусім іншая. Таму нашы спецыялісты пастаянна дадаткова кантраляюць аўтаматыку. Бывае так, што нават два разы за дзень, калі змяняецца тэмпература, мы можам рэгуляваць сістэму. Для гэтага патрэбны падрыцкаваны спецыялісты з вышэйшай адукацыяй, таму што просты сантэхнік не зможа пабудавваць графік і вылічыць каэфіцыенты. Стараемся падтрымліваць тэмпературу ў пакоях 20 градусаў. Нашы жылцы на «спёку» ў кватэры рэагуюць званкамі, а не адчыненымі фортакі. Таму што кожны іменка эканоміць. Жыхары ведаюць, што праз пару гадзін пасля тэлефанавання іх усталяецца камфортная тэмпература. І вліяк і пераплаты не будзе.

Так і атрымалася. У лютым 2010 года кошт ацяплення аднаго метра квадратнага ў доме склаў 397,4 рубля. А ў аналагічным доме на балансе ЖЭСа — 1100 рублёў у месяц. Амаль у тры разы болей. За месяц — 59 тысяч. Сутра 21 гора № 37.

АДНІ КУБ ГАРАЧАЙ ВАДЫ НА ЧАЛАВЕКА У МЕСЯЦ

У доме існуе спецыяльны «начны рэжым» эканоміі. На агульным сходзе жылцы вызначылі, што эканомны рэжым будзе ўводзіцца з гадзіны ночы да шасці ранку. У гэты прамажак тэмпература гарачай вады на некалькі градусаў ніжэй. Аўтаматыка, па словах Ірыны, дазваляе усталяваць рэжымны начнаго часу і выхаднаго дня, калі спажыванне павялічваецца.

— А калі камусьці патрэбна вада з чатырох ранку ў будні, то ім рэкамендуем усталяваць бойлер, — адзначае Ірына. — Сёлета ў спёку мы эканомілі на гарачай вадзе. Рабілі тэмпературу ніжэй за 50 градусаў, і людзям хапала.

У сярэднім па доме расход гарачай вады складае два кубічныя метры на чалавека ў месяц. А вось у кватэры галоўнага бухгалтара таварыства сітуацыя іншая. Яе панэльны дом знаходзіцца на балансе ЖЭСа. Там вада даводзіцца пастаянна доўга спускаць, пакуль яна стане гарачай. І яе сям'я за чатырох чалавек расходuje 15 м. куб. у месца.

— Як-бы адзін момант эканоміі — сушылі для ручнічкі, — адзначае Ірына. — Пры праектаванні дамоў варта было б прадуладжваць магчымасць адключэння іх ад сістэмы гарачага водазабеспячэння. Таму што ў кватэрах, дзе перыядычна ніхто не жыве, сушылі для ручнічкі гарачыя ў любую пару года. А падагрэў іх аплачваюць суседзі. Асабліва актуальна гэтая праблема для новых, не зусім заселеных дамоў.

ДРОБЯЗІ ЭКАНОМІЯЦЬ ЦЯПЛО У 3,5 РАЗА

Па словах Ірыны Плаўскай, дапамагаюць эканоміць і такія дробязі як уцяпленне вокнаў і дзвярэй

пад'ездаў, павелічэнне хуткасці зачынення ўваходных дзвярэй, а таксама шчыльнае іх закрыццё.

— Мы таксама ўцяпляем тэхнічныя вузлы і тэхнічны падвалы, — расказвае Ірына. — Аднак у нас ёсць яшчэ над чым прапарцаваць у плане змяншэння страт цяпла. Напрыклад, у той жа Літве, калі зазіруць у цэплавую, будзе халаднавата, а не цёпла, як у нас. А справа ў тым, што цёплайзавата трыбаправадуў і цэплавомніккаў зроблена добра. Настойкі добра, што з-пад яе бячыць толькі ручка вентыляў. І, дзючы гэтак, страты цяпла зведзяцца да мінімуму.

Ацяпленне лесвічных пладцоўк у доме 37 — па спецыяльным рэжыме: пазнейшы запуск і ранейшае спыненне. І ў выніку пры нармальна адрэгуляванай сістэме ацяплення, уцеленных сценах, фортак і дзвярках, якія шчыльна зачыняюцца, эканомія цяпла атрымліваецца ў 3-3,5 раза.

У планах Ірыны, інжынера-электрыка па адукацыі, пачаць выкарыстоўваць цёплае паветра з выцяжка (так званая сістэма рэкуператара), а ў далёкай будучыні яна марыць завесці свае сонечныя батарэй. Тады эканомія магла б быць яшчэ большай.

— Мы зараз звязаліся з літоўскімі спецыялістамі і яны займаюцца падлікамі, наколькі выгадна гэта рабіць нам, — кажа Ірына Плаўская.

ГАСПАДАРЛІВЫ ЖЫХАР ДАПАМАГАЕ ЭКАНОМІЦЬ УСЯМУ ДОМУ

Ірына лічыць, што яшчэ адным з немаважных фактараў эканоміі рэсурсаў дома — наяўнасць па-сапраўднаму гаспадарлівага жыхароў. А для гэтага таварыства ўласнікаў пастаянна працуе са сваімі жыхарамі.

— Напрыклад, зараз мы вучым уласнікаў кватэр правільна рэагаваць на халаднаватыя радзітары. І арыентуем іх рэагаваць на мікраклімат у кватэры, а не прыкладваць руку да батарэй і тэлефанавань з прэтэнзіямі, чаму батарэй не такія гарачыя, як у суседнім доме, — расказвае Ірына. — Рэгуляра праводзім сходы ўласнікаў, дзе таварыства дзе справядліва, расказвае пра патрэбы і праблемы дома. Разам шукаем спосабы вырашэння. Мы адкрываць для любога жыхары. Таго заўгодна можа прыйсці да нас і папрасіць справядліва. І ён не заўжуды атрымае. У жырочцы мы хоць і не рэспісам падрабязна графу «тэхнічнае абслугоўванне», але нашы жыхары ведаюць, куды і на што ідуць іх грошы. На мой погляд, гэта дзе магчымасць людзям самім ацэньваць і параўноўваць выдаткі на абслугоўванне дома. І прапаноўваць шляхі да эканоміі. Гэта значыць, станавіцца сапраўднымі гаспадарамі, якія разумеюць, што, набыўшы кватэру, яны набываюць раз з ёй у агульнае карыстанне і падавал, і дах, а таксама паезд і ліфт. А калі гэтае адчуванне ёсць, то з'яўляецца беражлівае і эканомнае стаўленне да самога дома.

Настася ЗАНЬКО.

Тым, што засталася ў нябёсах

У Камянецкім раёне адкрылі помнік лётчым польскай пажамей службы, якія загінулі на мязкі з Беларуссю

Верталёт Падляскага аддзела польскай варты гранічнай разбіўся 31 кастрычніка 2009 года недалёка ад горада Высокае Камянецкага раёна. Экіпаж здзейсніў звычайныя патрульныя аблёт пажамей тэрыторыі. І позна ўвечары названнаго дня на беларускі бок паступіла інфармацыя, што з верталётам страчана сувязь. Нашы пажамейцы ўключыліся ў пошуквавыя работы. Каля пяці раніцы наступнаго дня абломкі машыны былі знойдзены ў раёне пажамейнай заставы «Такары» на тэрыторыі Камянецкага раёна.

Усе тры члены экіпажа, на жаль, загінулі: 49-гадовы камандзір Андэж Жуюкоўскі, 35-гадовы штурман Барталамей Барціцкі, 34-гадовы аператар Марцін Бзузюк. Усе асобныя матэрыялы, абломкі машыны былі ў свой час перададзены службе суседняй краіны, якая праводзіла даследаванне інцидэнту.

Тым часам афіцёрскі сход беларускай пажамейнай службы прыняў рашэнне сабраць срэды і ўстанавіць памятны знак польскім калегам.

І вось у мінулы суботу прадстаўнікі пажамейных ведамстваў абодвух бакоў, дыпламаты, грамадскае, родныя і блізкія загінулых лётчыкаў сабраліся, каб адкрыць помнік. Прысутныя ўбачылі дзве сталы на гранітным пастамэнце з выгравіраваных крылаў верталёта. У прасвеце паміж імі — каталіцкі крыж. На мемарыяльнай дошцы пазначаны імёны лётчыкаў на беларускай і польскай мовах.

Падчас цырымоннай адкрыцця памятнага знака Галоўны камандант Пажамейнай варты Польшчы Ляшэк Эляж нагадаў леташнія падзеі, заўважыў, што беларускія калегі паднялі на пошукі польскіх лётчыкаў усіх, каго маглі. «Трагічны падзеі паказалі, што мы не адзіночкі», — канстатаваў пан Эляж, яшчэ ён дадаў, што польскія афіцеры вельмі крунаўты ініцыятыўна беларускія афіцэры ўстанавіць помнік за сабраўшыя ўласныя срэды. Які адзначаў старшыня Дзяржаўнага пажамейнага камітэта Беларусі Ігар Рачкоўскі, у беларускага і польскага народаў заўвады было шмат агульнага, і перш за ўсё — імкненне дапамагчы ў цяжкаму хвіліну.

«Больш і смутак па загінулых пілотах падняліся ў пажамейнай Беларусі», — падкрэсліў генерал-маёр.

Мноства кветак лягло да падножжа помніка. Беларускія і польскія святары адслужылі панідыі.

Святлана РСКЕВІЧ.

Свой погляд ў «МАСАКРЫ» І БАРАКА АБАМАЎ?

Фільм Андрэя Кудзіненкі мне карціць параўнаць з прэзідэнтам Злучаных Штатаў. На абодвух былі ўскладзены вельмі вялікія спадзяванні. Апраўдаць якія немагчыма чыста фізічна.

На ўваходзе ў кінатэатр я спытаўся ў білеці: — Даруйце, а дзе тут жамна пабачыць Андрэя Кудзіненку? (мае тая парабыцаў дапамагчы праісці на закрытыя таксі).

— Каго-каго? Мы такія не знаём!

— Дык гэты рэжысёр фільма, на які вы заруч квітку прывярэаеце!

— Малады чалавек, дзе ж я вам усіх рэжысёраў знаць буду!

У глядацкай зале я сеў на вольныя месцы ў цэнтры. Побач уселіся дзве цёткуны. Разнаёмліліся. Супрацоўніцы «Беларусьфільма». «Масакры» яшчэ не глядзелі, але начуныя.

— Мы ўвогуле нашымі фільмамі не вельмі цікавімся. Вось глядзелі «На спіне ў чорнага ката». Лухта нядзекія. І ўсе ганяць.

Пра Кудзіненку таксама нічога пэўнага сказаць не могуць. Здыўляю жанчынак навіной, што «Акуляцыя. Містэр» Кудзіненкі, які ён знаў «за 100 баксаў» на голым энтузіазме», сабрала больш міжнародных ўзнагарод, чым хвалёная «Анастасія Слуцкая» за мільён долараў ці колькі там. Жанчынікі пачынаюць завочна паважаць Кудзіненку.

— Адчуванні пасля прагляду «Масакры» былі такія, якія я адразу наказаў сабе: гаворым не ў абсалютнае, а ў параўнанні. Нельга параўноўваць кінавытворчасць краіны, які развіваўся гарманічна ўвесь час, і краіны, якая з 1917 па 1991 год знаходзілася ў прорве, які некаторыя лічаць.

У параўнанні з тымі нецікавымі стужкамі пра ваду, што здымаў «Беларусьфільм» апошнія два дзесяцігоддзі, «Масакры» — гіганцкі скачок наперад. Апошняя «беларусьфільмаўская» стужка, якая выклікала ў мяне захапленне — «Ідзі і глядзі» Элема Клімава, якая датуецца 1985 годам. Смутка, звязаная з развалам Саюза, адбылася на айначым кінавытворчасці знішчэння. І зразумела, што пры пабудове новай дзяржавы важнейшымі заданымі было напоўніць прылаўкі і зрабіць у хаце цёпла. Да кіно

дагатуць рукі не дайшы.

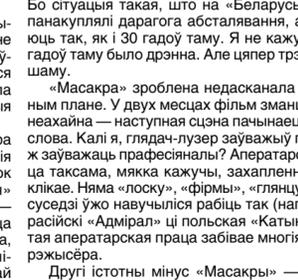
Тое, што нацыянальная кінастудыя пераўтварылася ў тынору адзіначную плёцю для расійскага «спонсаражы», — ганебна. Зразумела, што грошы зарабляць нека трэба. Але такія рэчы павіны быць «халтуркамі», а не асноўным відам дзейнасці.

Міністр культуры Павел Латушка не так даўно на сустрэчы з кіраўніком дзяржавы выказаў меркаванне, што маладых айначымых рэжысёраў, сцэнарыстаў, аператараў трэба за дзяржаўныя грошы паслаць вучыцца за мяжу, на прызнаныя кінастудыі, да аўтарытэтных майстраў. Каб яны вярталіся і рабілі па-іншаму тут.

Бо сітуацыя такая, што на «Беларусьфільме» панакуляюць дарагога абсталявання, а здымаюць так, як і 30 гадоў таму было дрэнна. Але цяпер трэба па-іншаму.

«Масакра» зроблена недасканала ў тэхнічным плане. У двух месцах фільм зманіраваны неахайна — наступная сцена пачынаецца з паўслона. Калі я, глядач-лузер заўважыў гэта, што ж заўважача прафесіяналь! Аператарская праца таксама, мякка кажучы, захапленая не выклікае. Няма «люкс», «фірмы», «глычкі». Нашы суседзі ўжо навучыліся рабіць так (напрыклад, расійскі «Адмірал» ці польская «Катень»). І гэтая аператарская праца забірае многа задуму рэжысёра.

Другі істотны мінус «Масакры» — цымяны сюжэт. Калі б я не прачытаў анатацыю да фільма перад праглядам — далібог, не разабраўся

Толькі для Вас Відэа-кавалі з «Масакры» (знятыя фотаапаратам з экрану кінатэатра) можна паглядзець на майм сайце www.labadzenka.by

што да чаго. У фільме няма прызрытай сюжэтнай лініі, застаецца шмат пытанняў: што гэта за жанчына ляжала там у труне? навошта граф-прыварачанне забівае абсалютна «вельмі» людзей? чаму лэйка, якая ў таксама падразаваў у «вампірскай», апынаецца звычайным чалавечкам? Усё гэта мішурнацца там, што гэта жудак і гледучу страшына. Я знарэк азіраўся ў час паказу па баках. Дзючаты і праўда залпшчвалі вочы на некаторых сценах, сіснучы дзе са свайх бойфрэндаў. Бойфрэнды карысталіся гэтым і мацней сіснукі дзючэат. Таму ўсе незразумельныя месцы стужкі сісваем на тое, што гэта — жудакі, трылер і бульба-хорар (як вызначае жанр сам рэжысёр).

У мяне склаўся ўражанне, што Кудзіненка да апошняга не верыў, што яго маў дадуць зняць «Масакры» так, як ён хоча. Што ён працаваў не на ўсю моц. У тых варункх, якія былі, Андрэі здзейсніў подзвіг. Я быў на здымачнай плёцюцы. Бацьку, у якіх умовах жыла творчая група. Бацьку, які некаторыя рэчы рабіліся на «чэсным слове». Чуў, зкой бюракратыяй сутыкаецца рэжысёр — каб пачаць дзючэат дзень, трэба было сабраць каля 7 подпісаў розных нацыянальняў нашага «Партызанфільма».

«Нацыянальная» лінія ў «Масакры» прасочваецца нашам менш, чым тое аанасавалася. Здагадацца, што гаворка ідзе пра паўстанцтваў Ка-

Рэаю паглядзець. Глеб Л

ЛІСТАПАДА 2010 г. СЕРАДА № 41 (15644)

КАЛІ БЕЛАРУСКАЯ МОВА БУДЗЕ ВЫВУЧАЦА Ў КЕМБРЫДЖЫ?

З гэтага года студэнты прэстыжнага англійскага ўніверсітэта Кембрыдж атрымалі магчымасць вывучаць украінскую мову, літаратуру і гісторыю. Папярэднія два гады мова нашай паўднёвай суседкі выкладалася факультэтыўна, але вялікая цікавасць з боку студэнтаў прымусіла адміністрацыю адкрыць курс на пастаяннай аснове. А як жа абстаіць справа з вывучэннем беларускай мовы ў замежных універсітэтах і калі беларускую мову можна будзе таксама вывучаць у вядомых універсітэтах свету? Пра гэта мы вырасылі даведацца ў кандыдата філалагічных навук, дацэнта кафедры сучаснай беларускай мовы філалагічнага факультэта БДУ Таццяны РАМЗЫ, якая выкладае беларускую мову замежным студэнтам.

— Спадарыня Таццяна, у якіх універсітэтах за мяжой сёння вывучаецца беларуская мова?

— Беларуская мова сёння вывучаецца ў розных універсітэтах. Безумоўна, пачаць хацелася б з Польшчы. У краіне існуюць не толькі беларускія цэнтры культуры і мовы, але і такія цэнтры, якія падтрымліваюць напярэдняй самай польскай дзяржавы. Гэта кафедры беларусістыкі Варшаўскага, Люблінскага і Беластоцкага ўніверсітэтаў. Навучаюцца там не адзін-два чалавекі, цэлыя групы студэнтаў. Акрамя беларускай мовы, выкладаецца яшчэ беларуская літаратура. Як правіла, на тры-чатыры тыдні студэнты адтуль прыязджаюць на стажыроўку ў Беларусь. У Германіі зараз найлепшыя ўмовы для вывучэння беларускай мовы створаныя ва ўніверсітэце ў Альтдэнбургу. Там гэтым займаецца прафесар Герд Генцэль і прафесар Гун-Брыт Колер. Акрамя таго, што там чытаецца інтэнсіўныя кароткачасовы курс беларускай мовы (40 гадзін), з гэтага года будзе чытацца таксама курс беларускай літаратуры. Прафесар Герд Генцэль мае з БДУ грантоўны праект па вывучэнні беларускай «транскані» (пры падтрымцы фонда «Фальксгаген»). Яго калега прафесар Гун-Брыт Колер за той час, калі была на стажыроўцы ў Мінску, так авалодала беларускай мовай, што цяпер робіць беларускамоўныя даклады і вядзе дыскусіі. Зараз мая былая студэнтка Клаўдыя Гурты выкладае беларускую мову ва ўніверсітэце ў Ляйпцыгу. Яна вядзе абавязковыя і факультэтыўныя курсы. Менавіта намаганні прафесара Уэз Юнганса беларуская мова стала выкладацца там не два, а ўжо тры семестры! Увогуле, калі казаць пра Германію, то сёння там ёсць тэндэнцыя да звужэння славістыкі. Яны пачалі актыўна займацца арабістыкай. Па гэтай прычыне лінгвістычныя цэнтры альбо згортаваюцца, альбо аб'ядноўваюцца. Раней курс беларускай мовы выкладаўся ў Ене, цяпер яго няма.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

У рамках рэспубліканскай акцыі «Няма чым заняцца? Звяртайся да нас!» У сталічнай школе №161 навучнікі гэтай школы і яшчэ дзесяці школ Фрунзенскага раёна азнаёміліся з экспазіцыяй спецыяльных тэхнічных сродкаў, якія знаходзяцца на ўзбраенні падраздзяленняў МУС, а таксама экіпіроўкай супрацоўнікаў міліцыі. Паказальныя выступленні для вучняў наладзілі байцы спецназа, а таксама навучнікі кадэцкіх класаў.

Ужо не мара ДЗЕ МОЖНА ПАВЫСІЦЬ КВАЛІФАКЦЫЮ ПА ПРАФЕСІІ «ЖОНКА»? А ЯШЧЭ НАВУЧЫЦА БЫЦЬ САМАЙ-САМАЙ...

«Жаночае шчасце — быў бы мілы побач...» А яшчэ — каб кахаў, на руках насіў, словы ласкавага гаварыў, іншых жанчын не заўважаў, не раўнаваў, сам сабе гатаваў-прасаваў, нічога не прасіў, а толькі грошы даваў, зорачкі з неба дарыў і брыльянты... І будзе шчасце. А мужчына? Як ён аднясецца да такіх «папрабаванняў»? Зноў перабаршчылі?.. За адносіны ў сям'і, вядома, абодва адказваюць, і «погода в доме» залежыць толькі ад двухіх... — Не, у аўторак я не магу — з мужам ідзем у тэатр, а ў сераду вечарам — у мяне школа... — ...!!! — У нас з ім зараз усё па-іншаму, быццам другое каханне, як у маладосці... Божа, калі б мне раней хто пра гэтую школу сказаў! — Якую школу? Твае ж даўно працуюць! — Ай! Гэта школа жонкі, не здаўляйся!.. Сама нядаўна даведлася... Я так заслухалася, што ледзь не праехала свайго прыпынку! У апошні момант выскочыла з тралейбуса. Нішто сабе! Школа жонкі! Восем год там была грошы выдываць! Відаць — мічане... «Школьніца»... Увядзі гэту карціну, хуценька пайшла дадому, апустыціўшы галаву, каб не засмяяцца прамі на вуліцы сама сабе... А цікаўнасць тым часам узляла верх. Заітрыгавалі! І чаму ж там вучачь? Суп варыць? Мясне тата навучыў. Пры яго тэмпературы якую блізіну мыць? Мама растлумачыла яшчэ ў школе. Запасіцца цярпеннем, умнемнем прабачыць і іці на кампрамісы — далучыліся ўсе родныя, калі стукнула 18... Тры дні і тры ночы не спала-не ела, а шукала хоць што-небудзь пра гэтую «школу»...

Хто нас вучыць асабістаму жыццю? — Нас вучаць у школе 10-12 гадоў, класатлівыя бацькі адпраўляюць у музычныя, спартыўныя, мастацкія школы... (Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

Мабыць, кожны выпускнік юрыдычнага факультэта хацеў бы трапіць на працу ў Палату прадстаўнікоў ці Савет Рэспублікі... Надаўна такая магчымасць адкрылася для студэнтаў II курса юрфака БДУ. Праўда, не прапрацаваць, а павучыцца. Аказаваецца, у доволі незвычайнай і прэстыжнай форме набываюць веды студэнты юрыдычнага факультэта БДУ. Будучы юрыстаў запрасіла на інфармацыйную сустрэчу член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў заканадаўства і судова-прававых пытанняў І. Кляшчук. Тут жа прысутнічалі старшыня камісіі М. Самасейка і член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па адукацыі, культуры, навуцы і навукова-тэхнічным прарэсе Г. Анішчук. Гутарка ішла пра вышэйшыя дзяржаўныя інстытуты Рэспублікі Беларусь, пра асаблівасці іх дзейнасці. Студэнты бліжэй пазнаёміліся з гісторыяй беларускага парламентарызму, з яго структурай, кірункамі дзейнасці, з гісторыяй Дома ўрада. Больш дэталёва разглядаліся пытанні законатворчага працэсу. Студэнтам раскавалі аб праектах нарматыўных прававых актаў, якія разглядаліся падчас шостага сесіі. Старшыня камісіі М. Самасейка паведаміў, што 14 кастрычніка гэтага года Палата прадстаўнікоў разгледзела праект закона «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Грамадскі, Гаспадарчы працэсуальны, Грамадскі працэсуальны кодэкс РБ» і спыніўся на палажэннях вышэйзаванага дакумента. Гэта дазваляе трымаць руку на пульсе рэальнасці, быць «у тэме». Падчас гутаркі са студэнтамі былі узняты шэраг важнейшых аспектаў сацыяльна-палітычнага жыцця грамадства. Не засталася без увагі пытанне прымянення ў нашай краіне смертнай кары як выключнай меры пакарэння. Меркаванні маладых людзей вельмі цікавілі М. Самасейку, які ўзначальвае рабочую групу Нацыянальнага сходу па вывучэнні праблемаў і пытанняў пакарэння. Падчас наведвання вышэйшага заканадаўчага органа краіны студэнтамі БДУ дэпутаты Палаты прадстаўнікоў адказалі на ўсе пытанні, якія ўзніклі ў будучы юрыстаў. Для студэнтаў, якія зацікаўлены ў якасці сваіх ведаў і адукацыі, такія сустрэчы з'яўляюцца важнымі. Тым больш, што яны змястоўныя, інфармацыйна насычаныя і карысныя.

Дзмітрый КАСПЯРОВІЧ, бронзавы медаліст чэмпіянату свету па спартыўнай гімнастыцы:

«Хачу пакінуць спорт прыгожа»

Чэмпіянат свету па спартыўнай гімнастыцы, які зусім нядаўна скончыўся ў галандскім Ротэрдаме, прайшоў для беларускай зборнай у цэлым удала. Няўдачы жаночай каманды, якая заняла ўсяго толькі 25-е месца, былі кампенсаваныя выступленнем 33-гадовага Дзмітрыя Каспяровіча, які ў сваім каронным відзе, апорным скачку, заваяваў бронзу. Барацьба за трэцяе месца ішла на тысячыя бала, і Дзмітрый яе выйграў! А ў гэтым, якая рыхтавалася падчас чэмпіянату масовымі журналістамі, наша зборная таксама не засталася без увагі: пад загалоўкам «Беларусь наперадзе планеты ўсёй» быў здымак нашай каманды, на касцюмах якой быў надпіс «Ротэрдам-2011». Як высветлілася, гэтая памылка была дапушчана спонсарамі, якія прадставілі нашай зборнай касцюмы. Якім стаў гэты чэмпіянат для нашага медаліста Дзмітрыя Каспяровіча, мы распыталі ў самога спартсмена.

— Дзмітрый, вы таксама выхадзілі выступаць з надпісам «Ротэрдам-2011»?

— Так, перад выступленнем у гэтых касцюмах выхадзілі нашы і жаночая, і мужчынская каманды. Але гэтая памылка не нашых спецыялістаў — касцюмы прадставіў спонсар. І нельга сказаць, што гэта нейкі іх «прыкол». Проста апачка.

— Перад чэмпіянатам вы казалі, што гатовы перамагчы. Чаго ўсё ж не хапіла да золата?

— У спорце вялікую ролю адыгрывае ўзрост. Гэта не спартыўнага майстэрства, а магчымасць, падрыхтоўкі не хапіла для якаснага выканання скачкаў.

— Вы ехалі на турнір у рангу фаварытаў у вашым каронным відзе?

— Нельга сказаць, што я стопрацэнтна разлічваў на медаль. Але спадзяваўся і адчуваў, што магу паказаць максімум таго, на што здатны.

— Сёлетні чэмпіянат праходзіў на надзвычай высокім узроўні, супернікаў у барацьбе за п'едэстал адзілялі тысячныя балаў. Некаторыя гімнасты дамантравалі проста цыркавыя нумары...

— Зараз вы атрымліваеце прызіданцую стывендыю?

— Пасля заваяванага бронзавага медала мне яе адноўяць. Я атрымліваў стывендыю пасля пекінскай Алімпіяды, дзе заняў шостае месца. Летась за адсутнасць выніку мяне пакаралі — пазбавілі яе.

— У Ротэрдаме напярэдняні паспяховага старту вы адзначалі свой 33-ці дзень нараджэння...

— Я адзначаў яго вельмі сціпла ў кампаніі сяброў па камандзе. І мяркую, гэта няк на маё выступленне не паўплывала.

— Для гімнастыкі вы доволі сталы спартсмен...

— На гэтым чэмпіянаце свету чарговы раз за каманду Балгарыі выступаў чатырохразовы чэмпіён свету Ёрдан Урчавы. Яму ўжо 37. Ён раскаваў, што нават не збіраўся выступаць на гэтых спаборніцтвах, але «радыма загадаваў». Дагэтуль ён набраў каля 10 кілаграмаў, за месяц прайшлося ўсё гэта скінуць, прывесці мышцы ў парадак. Мне цяжка ўявіць, як яму гэта ўдалося, але ён выдатна падрыхтаваўся. Памыліўся, праўда, крыху на саскоку, калі б зрабіў, мяркую, быў бы ў фінале. Што датычыцца мяне, то да Лондана плануваў яшчэ выступіць. Пакіну спорт пасля Гуль'яры 2012. Хацелася б, каб гэта было прыгожа.

Алена АЎЧЫННІКАВА.

Клуб гонкараў

ЯК ЖЫВЕЦА ВЫПУСКНІКУ?

Накінуць цераз плячо стужку выпускніка, апрануць самую прыгожую касцюм, атрымаць доўгачаканы атэстат толькі з лепшымі адзнакамі жадае кожны падлетак. Выпускнік клас — вынік доўгай, стараннай працы не толькі вучняў, але і настаўнікаў. Менавіта цяпер прайшоў час расставання са сценамі любімай школы, ты можаш ісці далей сам, без дапамогі і падтрымкі любімых настаўнікаў, бо ты стаў дарослы. Ёсць вялікая колькасць каштоўных якасцяў, якія мы набылі ў школе, настаўнікі падаравалі нам цудоўныя скарбы — веды, школа развіла ў душы кожнага з нас пачуццё адказнасці за свае дзеянні, строга намер да любой справы. Але для таго, каб ступіць на наступную ступеньку ў сваім жыцці, мы павінны прайсці шэраг пераходных (выпускных экзаменаў, уступных іспытаў), неабходна справіцца са сваёй лянотай, добра скончыць школу і паступіць толькі ў вышэйшую навукальную ўстанову. Ці лёгка жыццёца выпускніку? Як правільна размеркаваць час на вучобу? Колькі часу трэба ўдзяляць сваім сябрам? Колькі старанна трэба прыкладзіць да ажыццяўлення сваёй мэты?

А галуні на пасля! Наша справа маладая — хочацца і пагуляць, і добра падрыхтавацца да заняткаў. Знайсці ў сабе сілы пакінуць гульні, дыскатэку, клубы на пасля змогуць толькі мэтаанакіраваныя выпускнікі, якія маюць сур'ёзны намер у дачыненні да паступальнай мэты. Прыкладзіць усё свае старанні, не шкадаваць сябе, забыць пакуль пра вярчэння прагулі і старанца як мага больш часу ўдзяляць пастаянным паўтарэнням, зтаваням сваіх ведаў, па магчымасці, займацца з рэпетытарамі, хадзіць на спецыялізаваныя курсы — вось твой рэцэпт поспеху. Каб пасля такой цяжкай і доўгай працы над сабой ты мог сур'ёзна заявіць: «Я зрабіў усё, што было ў маіх сілах, і вы павінны адзіць мяне на заслугах!» Але, паверце, для выпускніка не так цяжка вучыцца, як правільна размеркаваць час на гэтую вучобу. А яшчэ так хочацца выдаткаваць увесь свабодны ад школы час, калі ён ёсць, на заняткі для сабе самога, каб адпачыць не толькі розумам, але і душой. Бо часам, здаецца, ты аддаў бы ўсё, каб толькі аднойчы проста сесці дома, уключыць любімы фільм і цэлы дзень нічога не рабіць, адпачыць ад напружанага жыцця выпускніка. Цяпер падрыхтавацца да ўступных экзаменаў можна рознымі спосабамі. Безумоўна, лепш за ўсё наняць рэпетытараў альбо пайсці на курсы па падрыхтоўцы да ЦТ. Але, як варыянт, і самому таксама магчыма добра падрыхтавацца да ўступных іспытаў. У той альбо іншай сітуацыі ты павінен падсідзіць да гэтай справы з усімі адказнасцю, прыкладзіць неабходную колькасць стараннаў.

Ваўковіч ВАЛЕРЫЯ, студэнтка БДЭУ: «З самага маленства я жадала паступіць толькі ў лепшую ВНУ краіны, знайсці добрае месца працы і наладзіць сваё сямейнае жыццё, бацькі таксама хацелі для мяне толькі лепшага. Але калі прыйшоў час зрабіць галоўны выбар у маім жыцці, я забылася ў сваіх думках. Не маючы дастаткова сіл, каб выбараць будучую прафесію, я не накіравалася ў цэнтр па прафарагнацыі, каб атрымаць параду. Я звярнулася да дапамогі да сваёй сям'і — да людзей, якія ведаюць мяне лепш за ўсіх. І мы знайшлі аптымальнае рашэнне. Безумоўна ж, для мяне, як і для кожнай дзяўчынкі, падлеткавай гады — залаты час. Вуліцы любімага горада запрашалі да сябе ў госці — часам утрымачца было немагчыма. Што наконк часу, то школьныя заняткі заканчваліся прыкладна ў 3 гадзіны, іншы раз прыходзілася заставацца на дадатковыя заняткі — як вынік, яшчэ пакуль 45 хвілін. Такім чынам, вярталася дадому іншы раз толькі а палове пятай. Пасля такога напружанага вучэбнага дня, не маючы часу на дамашняе заданне, прыходзілася ісці на вачэрняе курсы — з паловы сёмага да дзесяці гадзін вечара. Я старалася паспець ўсё, але, прыходзіць дадому а палове дванацатай, не магла ўжо рабіць дамашняе заданне. Вядома, прыходзілася класіцца спаць і позняй ноччу, але што ж зробіш? Здавалася, такое жыццё будзе цягнуцца вечно, але ўсё мае намаганні былі не дарэчнымі: я ўсё ж такі паступіла ў БДЭУ на завочнае аддзяленне. Першая мяні прайшла паспяхова, але ніхто не казаў, што ўсё скончылася. Наперадзе яшчэ 5 год бесперапыннай працы, але цяпер я падрыхтаваная да любых прыгод у сваім жыцці!»

На мой погляд, да ўступных іспытаў лепш за ўсё рыхтавацца самому, але неабходна кантраляваць свой час, бо такі метад патрабуе вялікай уседлівасці. А спецыяльныя курсы ўсё ж такі нададуць табе асаблівае ўпэўненасць у сваіх ведах, навукач чамусці новаму і дапамогуць правільна размеркаваць свой час. Шлях да самаўдасканалення У школе нам здаецца, што ўсе тыя аднакласнікі, якія зусім нядаўна былі нашымі сябрамі, настроеныя супраць нас, бо кожны хоча для сябе толькі лепшай будучыні і не перастае змагацца за месца «пад сонцам» да пераможнага канца. І аднакласніцаў, якіх вы так называеце «батанікамі», «зубрыламі» — тых дзяцей, якіх так паважаліце вашы настаўнікі і лічаць, што толькі яны павінны мець добрую адзнаку, — вы не любіце больш за ўсё. Але што ж не дае табе спакою, што перашкаджае ісці далей такой жа сцэжакі? Не трэба звяртаць увагі на поспехі або промахі сваіх аднакласнікаў, рухайся далей, самаўдасканальвай сябе, бо заўсёды ёсць тое, да чаго неабходна імкнуцца.

Лепшы расклад будзе такі: ● Спачатку паспрабуй зрабіць тое, што неабходна перш за ўсё для тваіх поспехаў: напрыклад, дамашняе заданне, што задаюць на курсах; тое, што задае твой рэпетытар. Бо школьныя настаўнікі, нягледзячы на ўвесь вялікі матэрыял, што даюць у школе, старуюцца ісці на ўступкі. ● Не забывай і пра адпачынак. На мой погляд, лепшы час для таго, каб расслабіцца, — вечар выхаднага дня. Неабходна знайсці час, каб развясціцца: сустрэцца з сябрамі, схадзіць у кіно, кафэ, на дыска-тэку. Але не трэба захаляцца, бо добра ўсё і заняты і адпачынак, — але ў меру. ● Што наконк школы, то тут усё будзе проста. Старайся па максімуму рабіць усё тое, што кажа настаўнік. Выказвай сваю павягу педагогам — перш за ўсё каб пакінуць толькі добрыя ўспаміны ў школе пра сябе. А таксама, калі ты знаходзішся ў добрых адносінах з настаўнікамі, і аднакні будучы паступова паляпшацца.

Слова выпускнікам! Ці можна дабіцца поспехаў, набыць неабходныя для экзаменаў веды самім? Ці патрэбны рэпетытары, нейкія курсы, альбо школьныя веды дастаткова для таго, каб паспяхова здаць уступныя іспыты, спытаем у выпускніку 2011 года: ЧАРНАВІЧ Дар'я, 11 клас: «Гэты навукальны год, наўбачна, самы цяжкі, бо менавіта ў такі час разумееш, хто ты ёсць на самой справе і да чаго варты. Я стараюся і ў школьных справах паспець, не прапускаю заняткаў на курсах і бацьчы сваіх сяброў як мага часцей. У пачатку года я яшчэ не ўвайшла сабе, куды буду паступаць, ці змагу самастойна падрыхтавацца да экзамену. І, нарэшце, вырашыла са сваімі бацькамі, што лепш за ўсё будзе запісацца на спецыялізаваныя курсы і наняць рэпетытара. Вядома, прыходзіцца плаціць доволі вялікія грошы, але калі я разумею, што бацькі ўсё робяць толькі для мяне, тады і самой хочацца зрабіць для іх што-небудзь добрае, хочацца паказаць, як я ўдзячна ім, як стараюся. Прайшоў ужо 2 месяцы, і я паступоўна змагла прывыкнуць да тэмпы такога жыцця. Але наперадзе самае галоўнае — тое, да чаго я рухаюся. Спадзяюся, што змагу дабіцца паступальнай мэты». КАРАТКЕВІЧ Аляксандра, 11 клас: «Жыццё выпускніка — напружаны час у жыцці кожнага падлетка. Мы знаходзімся ў пастаянным стрэсе, клапацімся не толькі пра свае адзнакі, але і пра тое, якія веды мы ўжо маем і колькі трэба нагнаць. І гэты час пужае кожнага з нас. Але мне здаецца, што школа дала неабходныя веды, каб паспяхова здаць уступныя іспыты. Трэба

падагуліць усё свае веды на спецыялізаваных курсах, знайсці сілы і вучыцца, часам недасыпаць. І ў канцы ты зможааш сказаць сабе сам: «Я заслужыўава гэтага месца, я — той, каго вы шукалі». Я маю строга намер наконк паступлення, бо выбрала доволі цяжкі, але прэстыжны факультэт. Калі раней мяне паглынула лянота, часам так не хацелася ісці на заняткі ў школу і я заўсёды магла знайсці прычыну, то цяпер я зразумела, што ўсё гэта патрэбна толькі мне самой, нікому іншаму, толькі мне, і я буду працаваць да пераможнага канца!». Цяпер, ужо знаходзячыся ў выпускным класе, прайшоўшы доўгі шлях ад маленічкі, нумеймэйш першакласніка да дарослых выпускнікоў, мы разумеам, што школа змагла развіць у нас не толькі здольнасць да навучаньня, але і пачуццё асабістай годнасці, павяга да іншых людзей. Школа зрабіла многае з нас «сапраўднымі людзьмі», якія маюць свае асабістыя погляды, пачуцці, умеюць радавацца поспехам сваіх сяброў, могуць перажываць. І, стаячы на выпускным балае са сваімі любімымі настаўнікамі, глядзячы ў іх родныя вочы, мы павінны падзякаваць гэтым людзям, выразіць сваю любоў і зберагчы той багаты жыццёвы вопыт, які яны даравалі нам на ўсё наша жыццё. Вераніка ФАЛЕЙ, вучаніца гімназіі № 14, г. Мінска.

АД ВОЙСКА — НЕ УХІЛЯЮЦА...

У сталіцы зменшылася колькасць тых, хто хаваецца ад войска Калі ў 2008 годзе такіх было 467 чалавек, то ў 2010-м — 265. Пра гэта паведаміў ваенны камісар Ваеннага камісарыята Мінска Анатоль Раманенка на апэратыўнай нарадзе ў Мінгарвыканкаме. Усе ўхілены прыцягнуты да адміністрацыйнай і крымінальнай адказнасці. Сумы штрафаў складаюць да 5,5 млн рублёў. А Раманенка таксама адзначыў добрую працу праваахоўных органаў па вышукі і дастаўцы ваеннаабавязаных у ваеннаахты. Калі ў 2008 годзе адшукалі 450, то ў 2010 годзе — 670 чалавек. На мінулым тыдні ў Мінгарвыканкаме былі падведзены вынікі чарговага прызыву, які прайшоў у красавіку — верасні 2010 года. На тэрміновую службу адправіліся 1018, на службу ў рэзерве — 371 чалавек. Усяго праз прызыўныя камітэты горада прайшло 20 120 юнакоў. З іх не ўзрыўвалі ў войска 1787, адправілі ў запас на стане здароўя 5500, па іншых прычынах — 535 чалавек. Дадзена адтэрміноўка ад прызыву па розных падставах 11 805 маладым людзям. Святлана ФРАЛЯНKOBA, «Мінск-Навіны».

КАЛІ БЕЛАРУСКАЯ МОВА БУДЗЕ ВЫВУЧАЦЦА Ў КЕМБРЫДЖЫ?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «Ч3».)

З 1994 года беларускую мову выкладаюць у будаўдзішчым універсітэце. Аглядаюць гэтым вядомы славіст беларусіст Андрас Золтан, загадчык кафедры ўсходнеславянскай і балканскай філалогіі. Дапамагаюць яму лінгвісты з Браскага ўніверсітэта. Апошнія пяць год там выкладае мову дацэнт Ларыса Станкевіч. Намаганні выкладчыкаў і студэнтаў Будаўдзішча ўніверсітэта былі выданыя «Вугорска-беларускі слоўнік» (2007) і падручнік на вугорскай мове «Дваццаць сустрэч з Беларуссю» (2006). Аўтары — Ларыса Станкевіч і Жука Каціц.

Таксама беларускую мову маюць магчымасць вывучаць студэнты ўніверсітэта ў Прэша-ве (Славакія). Там працуе наш былы дацэнт Вікторыя Ляшук. Універсітэт мае добрыя стасункі з БДУ. Дарчы, не так даўно на філфаку БДУ была адкрыта спецыяльнасць «Славацкая мова».

Ужо чатыры гады запар мова выкладаецца ў Сербіі ў Бялградскім універсітэце, дзе закладваецца школа беларусісты. У 2007 і 2009 годзе ў Мінск прызвалі на стажыроўку сербскія студэнты. У Бялградзе працуе дацэнт нашага факультэта Святлана Галая, якая добра ведае сербскую мову.

Факультэтыўная заняткі беларускй мовы праводзіцца ў Чэхіі. У Карлавым універсітэце ў Празе яе выкладаў мой студэнт Мар'ян Слобада, цяпер гэтым займаецца былы дацэнт нашай кафедры Юрась Бушлякю. Намаганні рэфэрэнта Цюрыхскай бібліятэкі Монікі Банькоўскай-Цюліг кароткачасова і факультэтыўна мова выкладалася і ў Швейцарыі. Хоць можа даць выкладчык? Абшары нашай мовы, уведзены прафесарам Сяргеем Міхалчанкам у Бранскім універсітэце для спецыялізацыі «Рэгіёназнаўства».

Пасля якога, у 2007 г., студэнты здавалі дзяржаўны экзамен па беларускай мове. Радуе той факт, што ў Канадзе і ЗША можна таксама вывучыць беларускую мову. У Гарвардскім універсітэце працуе выбітны славіст, прафесар Курт Вульхайзер, які на выдатным узроўні валодае нашай мовай. У гэтым годзе ўпершыню ў нас на факультэце вывучалі беларускую мову 2 студэнты з Венскага ўніверсітэта. Яны б вельмі хацелі, каб такяя магчымасць была і ў іх. Але для

гэтага трэба дамова між універсітэтамі...!

— У Міністэрстве адукацыі пра вывучэнне беларускай мовы ў заходніх універсітэтах нічога не ведаюць. Вядомы толькі Кіеўскі і Бакінскі беларускія цэнтры пры дзяржаўных універсітэтах, якія былі адчынены ўсім нядаўна пры непасрэднай падтрымцы Прэзідэнта. Чаму астатнія замежныя ўніверсітэты застаюцца па-за ўвагай Міністэрства адукацыі?

— Мне здаецца, што Міністэрства адукацыі проста не зацікаўлена ў беларускай мове за мяжой. Калі ў нас на факультэце ў 2006 годзе быў упершыню праведзены круглы стол «Беларуская мова як замежная», і ў Беларусь прыехалі выкладчыкі з 7 краін, якія выкладаюць нашу мову за мяжой, то ніхто з Міністэрства адукацыі да нас не прыйшоў.

У гэтым годзе праходзіў ў Міжнародны кангрэс беларусістаў, на якім прысутнічалі больш за 70 замежнікаў, якія так ці інакш займаюцца беларускай мовай, у тым ліку і выкладчыкі яе. Таксама быў круглы стол на тэму «Беларуская мова як замежная: дасягненні, праблемы, перспектывы», дзе выступалі гэтыя людзі. І першае пытанне было наступнае: чаму няма прадставініка з Міністэрства адукацыі? Замежныя лінгвісты пашыраюць беларускую мову за мяжой. Яны нас прэзентуюць! А выходзіць, што мы самі ў гэтым не зацікаўленыя...

Сербскія студэнты, і не толькі яны, звярнуліся з просьбай забяспечыць іх беларускай вучэбнай літаратурай. Міністэрства адукацыі перакладае гэтую задачу на выкладчыкаў. Але што можа даць выкладчык? Абшары нашай мовы, уведзены прафесарам Сяргеем Міхалчанкам у Бранскім універсітэце для спецыялізацыі «Рэгіёназнаўства».

Пасля якога, у 2007 г., студэнты здавалі дзяржаўны экзамен па беларускай мове.

Радуе той факт, што ў Канадзе і ЗША можна таксама вывучыць беларускую мову. У Гарвардскім універсітэце працуе выбітны славіст, прафесар Курт Вульхайзер, які на выдатным узроўні валодае нашай мовай. У гэтым годзе ўпершыню ў нас на факультэце вывучалі беларускую мову 2 студэнты з Венскага ўніверсітэта. Яны б вельмі хацелі, каб такяя магчымасць была і ў іх. Але для

ве, на тарашкевіцы. Сёлета выйшаў у свет дапаможнік, аўтарам якога з'яўляюся я, «Беларуская мова? З задавальненнем!». На гэтым усё.

Прафесар Гарвардскага ўніверсітэта Курт Вульхайзер штогод праводзіць Летнюю школу беларусісты ў Польшчы, у Гайнаўцы. Уявіце: амерыканскі прафесар! І туды прызджае сам навучэнцаў. У Беларусь апошняга Летняга школа беларусісты праводзілася ў 1999 годзе...

— Напэўна, беларускамоўныя студэнты-замежнікі, калі прыязджаюць у Беларусь, сутыкаюцца з тым, што тут ніхто на роднай мове не гаворыць. Якія ўражанні ў гэтых?

— Безумоўна, спачатку гэта шок! І першае пытанне, якое ў іх паўстае: чаму беларусы не гавораць па-беларуску? Тлумачыць гэта досыць складана. Большасць беларусаў лічаць, што пасіна яны валодаюць мовай, і калі яны захочуць, то абавязкова будуць размаўляць на ёй. Але гэтага не адбываецца. У замежніку ў гэтыя дні адзначаюць дзве рысы — мэтанакіраванасць і валоданне мовай. Нават сярод беларускіх насельніцтва яны знаходзяць людзей, якія размаўляюць з імі па-беларуску. На філфаку замежнікі вывучаюць мову ад 8 да 14 гаўдзін на тыдзень. Пасля такога інтэнсіўнага курса яны пачынаюць добра гаварыць.

У мяне быў студэнт з Канады — Адрыен Бодуэн, сам белгіец. Калі ён прыйшоў у краму набыць абутак і спытаў па-беларуску свой памер, яму адказаў, што яго не разумеюць! Адна справа, калі чалавек адказава па-руску, і зусім іншая, калі чалавек дэманструе, што не прымае сваёй мовы. Вось гэта галоўнае, чаго не могуць зразумець замежнікі.

— Тады навошта замежнікі вывучаюць нашу мову, калі яны паўмерта і мы самі на ёй не гаворым?

— Мне падабаюцца словы Ніла Гілевіча пра тое, што беларускую мову столькі разоў ужо хавалі, а яна усё жыве і жыве. Я перакананая, што жыць яна будзе і далей. Добрае сведчанне таму студэнты-замежнікі, якія хочучы ведаць яе.

Вядома, што беларускую мову вывучаюць гуманітары. Як правіла гэта славісты, гісторыкі ці юрысты. Калі яны атрымліваюць адукацыю, то ў іх ідзе ад-

разу дзве-тры спецыялізацыі. Гэта можа быць адначасова славістыка, псіхалогія і яшчэ што-небудзь. Славістыка ўключае абавязкова веданне некалькіх моў. Калі ты займаешся ўсходняй славістыкай, то павінен, акрамя гэтага, ведаць адну заходне- і адну паўднёваславянскую мову.

Напрыклад, у Ляйпцыгскім універсітэце студэнты абавязкова вывучаюць рускую мову і на выбар украінскую ці беларускую. У многіх вышэйшых навучальных установах курс накіраваны на пазнаёнае авалоданне моваю. Гэта значыць, каб студэнт мог чытаць і разумець, пра што ідзе гаворка. Пра актыўнае карыстанне мовай можна казаць толькі пры камунікацыі, дзеля чаго яны і прыязджаюць у Беларусь.

Хтосьці пасля навучання застаецца ў навуковай сферы, хтосьці займаецца перакладамі. У мяне быў студэнт з Ляйпцыга Давід Ламбрэхт. Зараз ён працуе ў сферы лагістыкі, у тым ліку яму часта прыходзіцца кантактаваць з беларускімі калегамі. Ён столькі разоў спрабаваў гаварыць з імі па-беларуску, але самі беларусы не хочучы гэтага... Усе паперы пішуцца на рускай і нямецкай мовах.

— А што трэба зрабіць сёння, каб беларусы заагаварылі па-беларуску?

— Беларуская мова — гэта прэзентацыя краіны. Калі я дасыла паштоўкі сваім студэнтам-замежнікам, і там напісана па-беларуску, я адчуваю гонар, што мая краіна адметная. Вось у такіх дробязях трэба пачынаць.

Прымушчы размаўляць на беларускай мове нельга! Гэты тэма мы ўжо калісьці праходзілі. Не будзе такога, што сёння я кажу па-руску, а заўтра раптам заагавары па-беларуску. Кожны павінен пачаць з сябе, пачаць ужываць мову ў штодзённым жыцці. Я размаўляю па-беларуску з людзьмі на вуліцы, у цырульні, на рынку, і ў мяне пытаюцца, ці заўсёды я так гавару. «Безумоўна», — адказваю я. — А вы чаму не гаворыце?» — пытаюся. І даводзіцца чуць наступны адказ: «Дык ніхто ж не размаўляе!»

Калісьці я сама гаварыла па-руску. І толькі з цягам часу, калі ўжо працавала, да мяне прыйшоў разуменне, што мая мова не горшая за іншыя. Калі гэта ад душы, не дэманстрацыя на паказ, то для чалавека няма цяжкасцяў пачаць гаварыць. Нават з

памылкамі і русізмамі, але гаварыць. Памылкаў не робіць толькі дурань.

— На вашу думку, калі беларуская мова будзе выкладацца ў Кембрыджы?

— Усё залежыць ад таго, як хутка беларусы заагавораць на сваёй мове, тады, можа, і ў Кембрыджы з'явіцца асобны курс. Калісьці ў Вялікабрытаніі беларускй мовай займаўся прафесар Джым Дынлігі. Ён у сааўтарстве з прафесарам Пітэрам Меэ нават пачаў ствараць англамоўны падручнік для замежнікаў па беларускай мове. Але пакуль што праца над ім, на жаль, адкладзеная. А вось па украінскай мове такі падручнік, сапраўды, выйшаў.

Зараз у Еўрапейскім саюзе праводзіцца палітыка «Еўропа без межаў», ці палітыка шматмоўнасці і шматкультуранасці. Яна скіравана на тое, каб кожны жыхар асобнай краіны хацеў ведаць мову сваіх суседзяў, якія жывуць у іншых краінах. Гэта ў ідэале. Такім чынам надаецца вельмі вялікая роля «малым» народам і іх мовам. Наша краіна невялікая: усяго каля 10 мільянаў чалавек. Але, нагледзячы на гэта, цікава, каб Беларусь расце, у тым ліку і сярод лінгвістаў. Больш за тое, у 2013 годзе ў Мінску адбудзецца XV Міжнародны з'езд славістаў! Гэта вельмі і вельмі ганарова для нас. Гэты з'езд, пачынаючы з 1929 года, праводзіцца ў розных краінах. Можна не сумнявацца, што ён стане пачаткам новай хвалі цікавасці да беларускай мовы з боку замежных грамадзян.

— У Беларусі сёння можна знайсці людзей, якія гатовы апекаваць беларускую мову за мяжой?

— Выданне падручнікаў і кніг, якія выходзяць сёння ў замежных універсітэтах па беларускай тэматыцы, падтрымліваюцца фінансавымі сродкамі гэтых жа краін. Напрыклад, граматыка, размоўнікі, дапаможнікі, якія выйшлі па беларускай мове ў Берліне, Мюнхене, Йене, Белефельдзе, а таксама падручнік, які хутка выйдзе ў Альдэзбургу, зробленыя за нямецкія грошы. Падручнік, які стварыў і Будаўдзішчым універсітэце, быў выданы пры фінансавай падтрымцы Еўрасаюза. Пакуль што агляюць мову неманвіта замежныя краіны, а не беларускі бок...

Гутарыў Уладзіслаў КУЗЬМІН.

Удзельнік тэлепраекта «Дом-2» Гляя КОНАНАУ: «Я заўсёды марыў удзельнічаць у «Фабрыцы зорак»

Кожны з нас у дзяцінстве марыў стаць вядомым спеваком, вядучым, артыстам, спартсменам. Экс-удзельнік расійскага тэлепраекта «Дом-2» Гляя Конанаў сумшчае ўсе гэтыя прафесіі адначасова. Гляя кантактаваў з намі ў вольнай абстаноўцы ў галерэі мастацтваў, сядзячы на падлозе на мяккіх рукавічках падушках, папіваючы гарбаты.

Гляя, вы ў нядаўнім мінулым удзельнік вядомай футбольнай каманды БАТЭ. Скажыце, спевы для вас — гэта проста захапленне або штосці сур'ёзнае?

— Я проста люблю ўсё новае. Я вельмі паехаў на тэлепраект «Дом-2», і цяпер многія пытаюцца: «А навошта вам гэта трэба? Там жа неадэкватныя людзі! Што вы там будзеце рабіць? Там жа трэба лаяцца!» Для мяне «Дом-2» быў чымсьці новым і незвычайным. Таму і спевы для мяне — гэта штосці новае. Я з дзяцінства захапляўся спевамі і цяпер нарэшце запісаў новую песню. «Азірніся» называецца.

— Якія ўражанні ў вас засталіся ад прэм'еры песні? Наколькі я ведаю, гэта адбылося на фінале ўсебеларускага конкурсу «Навеста года-2010». Скажыце, ці складана спяваць для вялікай аўдыторыі? Як успрымае гэта публіка?

— Добра, вельмі добра. Мне спадабалася. Ад іншых мерапрыемстваў яно, у прынцыпе, нічым не адрозніваецца. Я як вядучы магу вам гэта скажаць. Але хвалюванне, вядома, было. Я праспяваў песню, а потым проста хвілін 5 хадзіў у вельмі шокі, не разумею, што адбылося, але прынілі вельмі добра. Мне потым у сацыяльнай сетцы ўсе пісалі: «У вас добрая песня, а дзе можа яе знайсці?». — Гляя, вы яшчэ вядучы розных мерапрыемстваў, прэзентацый, вы таксама спяваеце, удзельнічаеце ў рэаліці-шоу. Калі ўсё паспяваеце? Ці шмат часу ў вас адймаюць спевы?

— Так, спевы ў мяне цяпер забіраюць дастаткова шмат часу. Але я ўсё паспяваю. У мяне няма такога, што я бгу пасля чарогава ўрока вакалу куды-небудзь на вечарынку, вясці якое-небудзь мерапрыемства. У мяне ўсё дакладна, чаму я вельмі рады. У мяне быў адзін такі выпадак, калі я перад праектам атрымаў траўму. Я сядзеў дома і «лез на сценкі». Я не ведаў, чым заняцца, і думаю, як добра было б, калі б кожны дзень у мяне быў чымсьці заняты. І вось цяпер у мяне так і адбываецца. І я вельмі рады гэтаму.

— Скажыце, а чым вы збіраецеся здзівіць беларускую публіку? На нашай беларускай эстрадзе ўсе нека адно на адна падобныя.

— Я хіба на кагосьці падобны? Мне здаецца, я ні на каго не падобны. Мне часта гавораць, што ў нас з Лёшам Хлястовым аднолькавыя манеры, але ў мяне ёсць штосці сваё, што можа спадабацца... — Па-за Мінск вы праводзіце нейкія мерапрыемствы?

— Пасля тэлепраекта «Дом-2» мы аб'ездзілі ўсе клубы Беларусі. Але плануем прывесці вечарынку, якая будзе асацыяцыя менавіта са мной, і калі людзі будуць бачыць называ вечарыні — яны будуць разумець, што гэта мая ініцыятыва, а не асацыяцыя мяне з «Домам-2». Мне не падабаецца, што мяне ўвесь час асацыююць з «Домам-2». Не, гэта прыемна, але пачынае ўжо крыху надакучаць. Проста я ўжо год як пакінуў праект, і мне задаюць адно і тое ж пытанне пра Сабчак, пра тое, ці ёсць у нас сцэнар, як мы мыемся, калі там усюды камеры.

— А вы падтрымліваеце стасункі з удзельнікамі тэлешоу?

— Так, безумоўна. Літаральна некалькі дзён таму размаўляў з Уладам Кадном. Я праз некалькі дзён буду ў Маскве і абавязкова яму зайду ў госці. А ўвогуле шмат людзей, з якімі мы сарэзуюцца, перапісваемся. Нават з Кюшай Барадзіной перапісваемся. Я яе вынашаў з днём нараджэння.

— А што вам даў «Дом-2»?

— Перш за ўсё, гэта добрая школа жыцця і адтуль выходзіш зусім іншым чалавекам. Але насамрэч, я не так доўга там прабыў, каб ён мяне неяк

змяніў. Я калі прыехаў на «Дом-2», то мне было цікава, як там усё адбываецца. З гэтага праекта выйшла шмат тэлеведучых — Боня, Барадзіна, Бузава. І калі я прыехаў назад у Беларусь, то падумаў, а чаму б мне не паспрабаваць сябе ў якасці вядучага, шоумена?

— Ну а пасля гэтага вы, напэўна, даведаліся, што такое слава, вас пачалі пазнаваць пасля праекта?

— Так, вядома. Мы былі нядаўна ў Ганцавічах. Я не бачыў такога ніколі. У нас дастаткова шмат канцэртаў з рознымі артыстамі, але такога яшчэ не было. Быў дождж. На стадыёне чалавек 400. Ішоў лівень, і тут я выходжу. Яны крычалі, яны вішчалі, яны цягнулі да мяне рукі. Там былі ў асноўным дзевяцінаццацігадовыя 16—19. Можна, для Ганцавічаў гэта і нармальна. У нас у Мінску, калі хтосьці мяне ўбачыць дзесьці ў клубе, сфатаграфуеца і ўсё. А там дзве дзевяцінаццацігадовыя не пабіліся з-за фотаздымка са мной. Жак нейкі. Ганцавічы я запомніў надоўга.

— А ў якім стылі вы будзеце спяваць? Гэта будзе рок, поп, рэп?

— Пакуль гэта будзе папса. Звычайная сучасная папса, якая падабаецца большасці. І перш за ўсё гэта падабаецца мне. Я не буду спяваць тое, што мне не падабаецца. Мне часта задаюць пытанне пра тое, з кім бы я хацеў спяваць. Я б хацеў спяваць з Дзімам Біланам. Мы нават з Сабчак гаварылі на гэтую тэму. Мы калі прыйшлі на лобнае месца, Сабчак папрасіла мяне што-небудзь праспяваць. Ну я і праспяваў «Невозможное возможно». Гэта быў тады такі хіт.

— Вы такія заняты чалавек. А як адпачываеце? Чым займаецеся ў вольны час?

— Калі ў мяне ёсць некалькі свабодных гаўдзін, то я стараюся гуляць у футбол. Гэта адны, напэўна, занятак, дзюкючы якому я магу адпачыць. Калі я выходжу са спартыўнай залы, выліжваючы там увесь свой негатыві, то адчуваю сябе вельмі добра. Футбол я не выкінуў са свайго жыцця. Я заўсёды бегаю, трэніруюся хоць бы для сябе, каб падтрымліваць сябе ў добрай форме.

— Гляя, вы выступалі ў клубе БАТЭ. Гэта адзін з самых лепшых клубоў у Беларусі. Ліга чэмпіёнаў...

— Я калі прыехаў у праект, усё гэтыя пісалі пра гэта... я не гуляў у Лізе чэмпіёнаў. Тлумачу, чаму. Я гуляў у клубе БАТЭ, які выстунаў у Лізе чэмпіёнаў, але мяне не выпуслілі ў якасці гульца. Напэўна, на той момант у мяне не было дастаткова падрыхтоўкі, каб гуляць у Лізе чэмпіёнаў.

— Вы хацелі б вярнуцца ў футбол?

— Ведаецца, напэўна, не. Мне вельмі падабаецца тое, чым я цяпер займаюся. Але з каманды я кантактаю. Мясце запрашаюць на матчы. Вось у Кіев запрашалі, але ў мяне не атрымалася паехаць.

— Цяпер у свеце вельмі шмат розных конкурсаў нахпітал «Фабрыкі зорак», «Славянскага базару». Як вы ставіцеся да такіх конкурсаў і ці хацелі б там удзельнічаць?

— У мяне мара была, калі ішла «Фабрыка зорак», туды патрапілі. І стаўлюся да гэтага ўсяго я вельмі нармальна. Па-мойму, у расійскім шоу-бізнэсе шмат паспяхоўных прыкладаў. Напрыклад, гурт «Серабро», Савічава, якія ездзілі на Еўрабачанне і нармальна выступалі. А так цяпер у мяне сваё «Фабрыка зорак» з маймі педагогамі па вакале, з якім мы кожны дзень спяваем, але гэта не паказваюць па тэлебачанні.

— Якія якасці павінен валодаць прафесійны вядучы і каго ў гэтай сферы вы лічыце лепшым?

— Ургант. Сто працэнтаў. Ён лепшы. Ён класна усё вядзе. А вядучы павінен быць харызматычным вясёлым, абаяльным.

— Прыхільны дастаюць вас?

— Ой... (радасна смеецца)... Часам дастаюць... У інтэрнэце ўвогуле шмат маіх «клубоў». Дзевяцінаццацігадовыя ў клубы фатаграфуюцца і потым паміж сабой гэта абмяркоўваюць. Было б даўна, калі б гэтага ўсяго не было. Мы нават стварылі спецыяльную старонку ў інтэрнэце, дзе можна пачытаць усё пра мяне, справаздачы з канцэртаў, анонсы мерапрыемстваў. І гэтая старонка вельмі добра працуе.

— Які самы незвычайны выпадак з прыхільнікамі? Можна, яны вам пад вокнамі сернады спяваюць?

— Сабаку падарылі. Ёршчырскага тэр'ера. Не хачу скажаць, што гэта прыхільнік. Я яшчэ тады нават на праект не ездзіў. Мы кампанія я сядзелі і гарталі часопісы. Я ўбачыў там прыкольнага сабаку і сказаў пра гэта ўголос. А праз пару дзён мяне яго падарылі ў вялікай каробцы. Я не ведаў, што ўнутры сабака, і хацеў штурхнуць яе нагой. Але потым паглядзеў і ўбачыў там маленькае шчаня. Цяпер у мяне дома жыве сабака. А таго, каб мяне хтосьці спяваў сернады, не было. Хутчэй я штосці здзейсніў, чым для мяне. Я калі быў на праекце, Нэлі папрасіла мяне скокнуць у басейн. І я скокнуў проста ў адзенні. Таму бягзлюдзя ўчыніў хутэй я аб'яваў... Так і павіна быць... Я мужчына.

— Якая ў вас адукацыя? Вы не хочаце атрымаць адукацыю па спецыяльнасці, наступіць, напрыклад, у Акадэмію мастацтваў?

— Я цяпер вучусь ў Маскоўскім інстытуце стацыстыкі, эканомікі і інфарматыкі на эканаміста. Але я туды паступаў для вышэйшай адукацыі. Мне ўсе раілі паступаць у інстытут фізікультуры на фізіка. Я ж займаюся футболам. Але не хацелі я туды паступаць. І мэтэ стваб эканамістам у мяне не было і цяпер няма. Мне проста хацелася наступіць, і усё. Сам сабе хацеў даказаць, што я паступаю. Бо футболісты не такія дурныя, як здаецца.

Кацярына ЖДАНОВІЧ.

ДЗЕ МОЖНА ПАВЫСІЦЬ КВАЛІФІКАЦЫЮ ПА ПРАФЕСІ «ЖОНКА»?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «Ч3».)

А сабістаму жыццю хто нас вучыць? Хто, дзе і калі? Метадам спроб і памылкаў? Метадам скасаваных шлюбаві і кінутых дзяцей? Адзіночкі маці? Чаму так адбываецца? Хто вінаваты? Мы не падрыхтаваны да сямейнага жыцця, не ўмеём вырашаць праблемы, не выхаваныя, не адкаваныя ў гэтай галіне...

«Гэта глабальныя праблемы», — заклапочана гаворыць намеснік начальніка вучэбнага цэнтру Рэспубліканскага інстытута прафесійнай адукацыі (РІПА) Ганна ІВАНОВА, ініцыятар стварэння Школы маладой жонкі. — Дзяржава рэалізуе праграмы па вырашэнні такіх пытанняў. Калі мы стваралі школу, у нас была мара, каб жанчыны і дзевяцінаццацігадовыя студэнты ў гэтым кірунку даць ім шанец стаць шчаслівымі. Рэальна. Бо нешчаслівыя чалавек на рабочым месцы — не работнік, не паспяхоўны прафесіянал. Калі гэта не так — ён спрабуе казацца такім. Гэта дадатковы стрэс, бо нельга схаваць і затушаваць няўдачы ў асабістым жыцці і мець сілы, каб прафесійна рашаць пытанні. Ведаецца, якая праблема ўзнікае сёння? Зараз пачынуць рэгістраваць шлюбныя людзі, народжаныя ў 90-я. Часцей гэта адзіныя дзеці ў бацькоў, «зоркі», якім мамы-таты усё дазваляюць. Увогуле, з чалавекам, які ў бацькоў адзін, складана ужывацца. а калі адзін на адзін такія сустрэнуцца? Яны не падрыхтаваны да сур'ёзных доўгіх адносін, у такіх пар складанае будучае».

Гэта было б смешна, калі не было б так сумна...

Разачараванне, разбітыя лёсы, бяспачкаўшчына пры жывых бацьках, адноста адбіраюць душэўныя сілы, прыносяць пачуццё беззвычайнасці, непатрэбнасці, бесперспектыўнасці, чалавек губляе веру ў сябе, уцкае ад гэтага да наркотыкаў, алкаголю, беспарадкавых сэксуальных адносін, тудыталізму, уцкае ад рэальнасці... Мы верым — такое нас абдыдзе бокам. Вялікая справа — муміка ўтрыманьня. Аказваецца — вялікая. «Наша школа — гэта школа. Гэта азбука, якая вучыць літарам. Пасля гэтай літары трэба самастойна складваць у словы. Усе мы жнімся кі выхадзім замуж па каханні, а як жыць далей — не ведаем. Лічым, што галоўнае — паміць бялізну, прыгатаваць ежу так, каб на галаву не выпілі», — гаворыць Людміла ПЛЯКІНА, куратар курса, метадыст вучэбнага цэнтру РІПА.

А як сучасная моладзь глядзіць на сваю будучую сям'ю?

Усё здаецца прасцей простага. «Каб я яго шкарпэткі мыла??? Штошці шло! Сам!». — прыкладна так. Калі не ўсё так заплучана, памыць не праблема: кінуў у машыну і забыўся. Прыгатуец ежу ў рэстаране ці паўфарбрыкаці сьвуды. Падтрымліваец стварэнне з яго роднымі, знайсці да іх падыходж адста: можна міла і па тэлефоне пагаварыць... Але аднаго столькі скасаваных шлюбаві? Што не так? Чаму шлюбны нашых бацькоў такія трывалыя, чаму нашы дзядулі і бабулі па 70 гадоў разам? Што не так? Можна, таму што калі «вылье на галаву» — без галасы самі і застанецца? Сёння не тыя жанчыны і дзевяцінаццацігадовыя студэнты Бо не ўмеюць. Як не ўмеюць выслухаць, зразумець, прабачыць, не патрабаваць немагчымага... Рубім зграна... Хіба можна па-іншаму?

Аказваецца, трэба па-іншаму! Мы марым стаць прафес

КУП «БРЕСТСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР ПО УПРАВЛЕНИЮ НЕДВИЖИМОСТЬЮ»

1 ДЕКАБРЯ 2010 ГОДА ПРОВОДИТ АУКЦИОННЫЕ ТОРГИ ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ ГОРОДСКОЙ КОММУНАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ:

Лот № 1: изолированное нежилое помещение с инв. № 100/D-78962, расположенное в здании по адресу: г. Брест, ул. Красновардейская, 4/1, которое входит в состав историко-культурной ценности «Казармы».

Начальная цена продажи: 1 285 895 000 руб.
Условия продажи:
1. Направление в 100 процентов цены продажи Объекта в городской бюджет с уплатой 30 процентов цены продажи в течение тридцати календарных дней с даты заключения договора купли-продажи и 70 процентов цены продажи — в течение одного года со дня заключения договора купли-продажи с ежемесячной индексацией платежей в соответствии с законодательством.

2. Возместить в течение десяти календарных дней с даты заключения договора купли-продажи КИП «ЖРЭУ г. Бреста» расходы на выполнение работ по изготовлению паспорта и учетной карточки историко-культурной ценности и проведение независимой оценки по Объекту в сумме 2 607 470 рублей.

3. Не позднее месячного срока с даты подписания акта приема-передачи Объекта подписать и зарегистрировать в Министерстве культуры Республики Беларусь охранное обязательство на Объект.

Лот № 2: изолированное нежилое помещение с инв. № 100/D-82771 площадью 520,4 кв.м, расположенное в здании, входящем в состав комбинированного историко-

культурной ценности «Исторический центр г. Бреста», по адресу: г. Брест ул. Советская, 102.

Начальная цена продажи: 837 687 000 руб.
Условия продажи:

1. Возместить в течение 10 календарных дней с даты заключения договора купли-продажи КИП «ЖРЭУ г. Бреста» расходы по оформлению документации на Объект, на выполнение работ по изготовлению паспорта и учетной карточки историко-культурной ценности и проведение независимой оценки по Объекту в сумме 3 075 610 рублей.

2. Заключить договор на разработку проектно-сметной документации на реконструкцию (реставрацию) Объекта в соответствии с планом детальной планировки центральной части г. Бреста в течение 30 календарных дней с даты подписания акта приема-передачи Объекта и провести его реконструкцию (реставрацию) в сроки, предусмотренные проектно-сметной документацией.

3. Не позднее месячного срока с даты заключения договора купли-продажи подписать и зарегистрировать в Министерстве культуры Республики Беларусь охранное обязательство на Объект.

Полная информация об аукционных торгах по тел. (0162) 23 81 92, (0162) 23 43 48. Сайт: bgcn.by, city.brest.by

КУП «БРЕСТСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР ПО УПРАВЛЕНИЮ НЕДВИЖИМОСТЬЮ»

9 ДЕКАБРЯ 2010 ГОДА ПРОВОДИТ АУКЦИОННЫЕ ТОРГИ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА, ОБРАЩЕННОГО В ДОХОД ГОСУДАРСТВА:

Капитальное строение (состав: садовый домик, мансарда, холодная пристройка, теплица, два сарая, уборная, аркаважина) с инв. № 100/C-3049 площадью 0,0532 га, расположенное по адресу: Брестский р-н, садоводческое товарищество «Приозерное», участок № 393.

Начальная цена продажи 17 110 527 руб.

Полная информация об аукционных торгах по тел. (0162) 23 81 92, (0162) 23 43 48. Сайт: bgcn.by, city.brest.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТЫХ АУКЦИОНОВ

Организатор аукциона: Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, пр. Черняховского, 9.

Аукцион по продаже земельных участков в частную собственность для строительства и обслуживания жилого дома

№ лота	Кадастровый номер, площадь и адрес земельного участка	Функциональное назначение земельного участка	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений. Ограничения использования земель	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)	Размер задатка и реквизиты для его внесения
1	Земельный участок с кадастровым номером 221284806101000192 площадью 0,1506 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Летчанский с/с, а. Кировская, ул. Железнодорожная, д. 16.	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	Возможность подключения централизованного газоснабжения. Участок находится в радиусе до 500 метров от центра населенного пункта. Ограничения в использовании: водоохранная зона водного объекта вне прибрежных полос (пруд № 13).	2 085 368	208 500 бел. руб. на р/с 3800314080010 в Витебском ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 150801259, УНП 300976663, код платежа 04901, получатель платежа: Летчанский сельский исполнительный комитет
2	Земельный участок с кадастровым номером 221284806101000193 площадью 0,1511 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Летчанский с/с, а. Кировская, ул. Железнодорожная, д. 17.	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	Возможность подключения централизованного газоснабжения. Участок находится в радиусе до 500 метров от центра населенного пункта. Ограничения в использовании: водоохранная зона водного объекта вне прибрежных полос (пруд № 13).	2 092 267	209 200 бел. руб. на р/с 3800314080010 в Витебском ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 150801259, УНП 300976663, код платежа 04901, получатель платежа: Летчанский сельский исполнительный комитет
3	Земельный участок с кадастровым номером 221287012101000661 площадью 0,1575 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Новкинский с/с, а. Новка, ул. Вишнева, 6.	Для строительства и обслуживания жилого дома	Возможность подключения централизованного газо- и водоснабжения. Ограничения в использовании: земель не отчуждаются.	3 763 272	376 300 бел. руб. на р/с 3800314080010 в ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка 259, УНП 300594330, код платежа 04901, получатель платежа: Новкинский сельский исполнительный комитет

Дата, время и место проведения аукциона — 10.12.2010 в 15.00 по адресу: г. Витебск, пр. Черняховского, 9, КИП «Витебский областной центр маркетинга». Окончательный срок подачи документов — 06.12.2010 до 17.30 по адресу: г. Витебск, пр. Черняховского, 9, КИП «Витебский областной центр маркетинга».

№ лота	Кадастровый номер, площадь и адрес земельного участка	Функциональное назначение земельного участка	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений. Ограничения использования земель	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)	Размер задатка и реквизиты для его внесения
1	Земельный участок с кадастровым номером 241010000003006446 площадью 0,1259 га, расположенный по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Расветная, д. 31 (повторный аукцион)	Для строительства и обслуживания жилого дома	Возможность подключения централизованного газоснабжения, водоснабжения. Ограничения: охранная зона линии электропередачи напряжением до 1000 В.	15 907 591	1 590 700 бел. руб. на р/с 3642302000015 в филиале 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка 259, УНП 300200386, адрес банка: г. Витебск, ул. Гоголя, 8, получатель платежа: Витебский городской исполнительный комитет

Дата, время и место проведения аукциона — 19.11.2010 в 15.00 по адресу: г. Витебск, пр. Черняховского, 9, КИП «Витебский областной центр маркетинга». Окончательный срок подачи документов — 15.11.2010 до 17.30 по адресу: г. Витебск, пр. Черняховского, 9, КИП «Витебский областной центр маркетинга».

Заявления на участие в аукционах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, пр. Черняховского, 9, КИП «Витебский областной центр маркетинга». Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории отсутствуют.

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан:

- возместить затраты на организацию и проведение аукциона, расходы, связанные с изготовлением и представлением участником аукциона документов, необходимых для его проведения, на расчетный счет, указанный в протоколе аукциона. Информация о затратах, порядке и сроках их возмещения по каждому объекту (лоту), выставляемому на аукцион, доводится до сведения участников до начала проведения аукциона по каждому объекту (лоту), выставляемому на аукцион. Размер всех затрат указывается в соглашении о правах и обязанностях сторон;

- подписать протокол аукциона в день проведения аукциона, оплатить предмет аукциона в порядке и сроки, указанные в протоколе аукциона;

- осуществлять в двухмесячный срок после принятия решения о предоставлении ему земельного участка государственную регистрацию права собственности на земельный участок, получить в установленном порядке техническую документацию и разрешение на строительство жилого дома; занять (освоить) земельный участок не позднее одного года (юридическим лицом — не позднее шести месяцев) после получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации права собственности на него.

Для участия в аукционе приглашаются: граждане и юридические лица Республики Беларусь. Гражданин, юридическое лицо должны подать заявление об участии в аукционе и подписать соглашение с организатором аукциона. К заявлению прилагается заверенная банком копия платящего поручения о внесении задатка, а также:

- гражданском — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;

- представителем гражданина — нотариально удостоверен-

ная доверенность; - представителем или уполномоченным должным лицом юридического лица — доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц — документ, удостоверяющий личность.

Аукцион состоится при наличии не менее 2-х участников. Граждане, юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задаток в размере, установленном для земельного участка с наибольшей начальной ценой. Торги продолжаются до тех пор, пока по новой объявленной аукционной цене аукционный номер поднят только один участник аукциона. Аукционист называет последнюю цену и номер данного участника трижды и объявляет предмет аукциона проданным, а участника аукциона — победителем. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение пяти рабочих дней со дня проведения аукциона.

2. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра местности земельного участка.

3. В случае отказа или уклонения Победителя аукциона в установленный срок от внесения платы за предмет аукциона, возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, расходов, связанных с изготовлением и представлением участником документации, необходимым для его проведения, выполнения условий, предусмотренных в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона, внесенный им задаток и затраты на организацию и проведение аукциона возвращаются не подлежат.

4. Контактный тел.: (0212) 47 97 35, e-mail: vcm74@mail.ru, www.vitinvest.biz, www.gki.gov.by.

БЯСПЕЧНЫ ПЛАСТЫК — 3 ПАСВЕДЧАННЕМ

Па чутках і кампетэнцыя

РАСІЙСЬКА СМІ звяртаюць увагу спажывцоў на каварства пластыку. «Ці не абсурд — матэрыял, які плавіцца, заліваець кіпенем і нагрэваць? — гаворыцца ў адной публікацыі. — Нават калі ён захоўвае форму, ёсць магчымасць міграцыі шкодных рэчываў з пластыку ў ваду або прадукт. Вялікая колькасць даследаванняў даказала, што гэты працэс адбываецца пры мінімальным нагрэве і нават пры пакаёвай тэмпературы». Далей указваецца на магчымасць міграцыі з пластыкавага посуду ў ваду і прадукты такіх таксічных рэчываў як бісфенол і фталаты. А напрыканцы даецца парада адмовіцца нават ад пластмасавых электрачайніка — замяніць на металічны ці шкляны.

Айчыныя спецыялісты настойваюць у першую чаргу на тым, што пры набыцці любых тавараў, напрыклад, тых жа пластмасавых, трэба уважліва чытаць інструкцыю па прымяненні канкрэтнага вырабы. Так, электрачайнік, выраблены з якаснай пластыкасы, не павінен нічым дзяліцца з кіпенем. Вада — яна усё ж такі інертна, гэта не кіслата. Больш за тое, здольны ён вытрымаць і працуду, якую варта праводзіць перад першым выкарыстаннем і пазней, пры ўтварэнні наліма, а менавіта гатаванне вады са слабым растварам воцатнай кіслаты.

— Што да бісфенолу, то на гэта хімічная рэчыва пластыкавы посуд у Беларусі не правяралася, — каментуе загадчык аддзела таксікалогіі Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтры гігіены Леанід ПАЛІВАНКІН. — А фталаты, сапраўды, могуць вылучацца ў выпадку парушэння працэсу вытворчасці пластыкавых вырабаў. Фталаты наогул даюцца ў пластыку ў якасці пластыфікатараў. Калі не адбываецца іх злучэння з палімернай асновай, пластыкаса можа атрымацца няякаснай, іншымі словамі, будзе вылучаць названыя хімічныя рэчывы. Пры значным перавышэнні дапушчальных норм вытворцы могуць аказаць на арганізм неспрыяльнае ўздзеянне — парушаць гарманальны статус, уплываючы на сістэму крыві і нервовую сістэму. Ёсць публікацыі аб тым, што фталаты маюць і канцэрагенны эффект, спрыяюць развіццю розных формаў раку. Дарэчы, адзін з відаў фталатаў ні ў якой колькасці не дапускаецца ў пластмасавых вырабах...

Як жа набыць якасны пластыкавы посуд і пластмасавы электрачайнік? Па-першае, трэба ведаць, што гэтыя вырабы павінны мець па-свабоднаму аб дзяржаўнай гігіенінай рэгістрацыі (з 1 студзеня гэта будучасць павінна аб дзяржаўнай рэгістрацыі). Гэты документ сведчыць аб правядзенні на тэрыторыі

нашай краіны адпаведных выпрабаванняў. Найўчасней пасведчання — гарант якасці выраба. Так што, у выпадку пэўнага недаверу можна папрасіць прадаўца паказаць такі дакумент.

Па-другое, выкарыстоўваць пластмасавы посуд трэба згодна з рэкамендацыяй вытворцы. Гэта значыць, для гатовых халодных закусак і аднаразова. У такога посуду ёсць сваё прамое прызначэнне — замяняць фарфоравы сервіз падчас пікніка на свежым паветры. Такім чынам, гатаваць і захоўваць ежу ў пластыкавым, нават самым якасным, посудзе проста няварта.

Для гэтых мэтай існуе посуд керамічны, металічны, фарфоравы, шкляны, хоць і ён, зразумела, павінен мець адпаведны гігіенічны дакумент. І зноў жа, да кожнага выраба прыкладаецца дакумент па прымяненні. Хоцежа гэтыя якасны — вучыцца чытаць і вытрымліваць інструкцыю.

Святлана БАРЫСЕНКА.

МУЖЧЫНЫ СКУПЫЯ НА ЛАСКАВЫЯ СЛОВА

У майстэрстве прызнання ў каханні даюно насявае крызіс. З моманту ўзнікнення ўзаемнай сімпатыі да першай любойнай ласкі мінае катастрафічна мала часу.

І вось наступіць: любоўны слоўнік сярэднястатыстычнага мужчыны ўтрымлівае максімум 10 слоў. Як правіла, гэта прыметнікі: «мілая», «салодкая», «дарагая», «родная» або паманальнасьці назоўнікі «жывёльнага паходжання»: «зайка», «рыбка», «птучка». Асабліва катэгорыя складаюць нерозборліва мямлітанні і выразы нахалтліў «давай-давай».

Амерыканскія вучоныя правялі анкетаванне больш як 5 тысяч мужчын ва ўзросце ад 18 да 47 гадоў. І ныводзі з рэспандэнтаў не змог скласці больш-менш зразумелае пануццёвае панасане за дзесяці сказаў. Відэа, санеты і мадрыляў у гонар каханай засталі ў мінулым. Але, магчыма, у гэтым вінаватыя і мы, жанчыны? Калі рамантичны этап стасункаў вядоўзіцца да мінімуму, а пары становяцца палюбоўнікамі практычна імгненна, такіх наступстваў не пазбегнуць, робячы высновы спецыялісты.

А колькі пашчотных слоў ведае ваш мужчына?

САМЫ ЭКСКУЛЬНЫ ДЗЕНЬ ТЫДНЯ — ЧАЦВЕР

Навукоўцы Лондана знайшлі самы спрыяльны для сексу дзень. Ім стаў чацвер.

Менавіта ў гэты дзень тыдня чалавечы арганізм найбольш актыўна выпрацоўвае палавыя гармоны. Сваёго піку лібіда дасягае ў ранішняй гадзіны чацвярга — узровень сінгізу тэстостэруну ў мужчын і эстрагену ў жанчын павялічваецца амаль у 5 разоў.

Акрамя чацвярга даследчыкі правярылі і іншыя дні тыдня. Высветлілася, што, напрыклад, у панядзелак лешы не планаваць важных сустрэч — вельмі вялікая нагрузка на сэрца. Вучоныя тлумачыць гэта ўжываннем алкаголю ў выхадны. Паводле звестак сацыяльных аптанняў, каля 40% рэспандэнтаў называюць панядзелак самым цяжкім днём.

КАХАННЕ — ГЭТА...

Вучоныя высветлілі, што сужэнцы часта сварацца таму, што па-рознаму разумеець само слова «каханне».

Амерыканскія даследчыкі паспрабавалі вызначыць прыроду сямейных сварак і правялі аптытанне сужэнцаў у сувязі з гэтым. Вынікі даследавання паказалі: корань усіх праблем — рознае ўспрыманне каханья. Для мужчын каханне — гэта давер, захапленне, ухваленне, заахоўванне, удзячнасць і пакарлівасць, умненне ўстацы. А прадстаўніцы цудоўнай паловы асаціючы каханне з іншымі рэчамі: клопатам, пашчотнасцю, разуменнем, павагай, аднаданасцю і прызнаннем. Таксама высветлілася, што сямейныя пары вельмі неахотна звяртаюцца да прафесійных псіхолагаў і лічаць за лепшае вырашаць свае праблемы прыватна. Для большасці з іх сам факт звароту да спецыяліста ўжо сведчыць пра канец стасункаў.

Што датычыцца іншых прычын для сварак, то тут назаіраецца даволі стандартны набор: большая частка аптытаных назвала здраду, нежаданне патураць інтарсам адно аднаго, розныя метады выхавання дзяцей, а таксама стасункі са сваякмі і сябрамі. Вучоныя раяць пры спробах самастойна ўладзіць рознагалосы падтрымліваць як мага больш цесны кантакт з сужэнцамі і спакойна аргументаваць свой пункт гледжання. На думку псіхолагаў, няўменне спрацаваць — асноўная прычына усіх праблем.

Падтрытавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

Пратэз бясплатна. А шпіталь?

3 А студзеня-вераснем адраснаму дапамогу на набыццё сродкаў рэабілітацыі атрымалі 12,6 тыс. інвалідаў III групы і дзязцяў ва ўзросце да 18 гадоў, якія інвалідамі не з'яўляюцца, але маюць патрэбу ў дапамогах сродкаў згодна з заключэннем медыкаў. Пра гэты паведамліць начальнік упраўлення дзяржаўнай сацыяльнай падтрымкі насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Іван НАГІБІН.

Варта нагадаць, што адрасная дапамога на набыццё сродкаў рэабілітацыі інвалідам III групы і дзязцяў, якія інвалідамі не з'яўляюцца, але маюць праблемы са здароўем, была ўведзена са сёлета. У выпадку патрэбы неабходныя тэхнічныя сродкі гэтым катэгорыям прадстаўляюцца бясплатна і без уліку даходаў. Прычым, нягледзячы на даволі высокі рэальны кошт сродкаў рэабілітацыі (ад 140 тыс. да 3,2 млн рублёў), тут удалося забяспечыць, па сутнасці, усе запыты.

Разам з тым, адначасна Іван Нагібін, практыка прадстаўлена дапаможных сродкаў інвалідам III групы і дзязцяў ва ўзросце да 18 гадоў, якія інвалідамі не з'яўляюцца, але маюць праблемы са здароўем, ужо паказала некаторыя праблемы, якія неабходна вырашаць у будучым. Скажам, для правядзення першаагана, складанага ці атыпчнага пратэзавання інвалідаў III групы павінны змяшчацца ў шпітальна-адаптычнага аднаўленчага цэнтры — пры гэтым аплата знаходжання ў гэтым шпіталі цяпер не прадугледжана.

Акрамя гэтага, заўважыў Іван Нагібін, у міністэрства паступаюць шматлікія просьбы павялічыць сам пералік сродкаў рэабілітацыі, на набыццё якіх інвалідам III групы прадстаўляецца адрасная дапамога, — у прыватнасці, гаворка ідзе пра памперсы для дарослых і экзспратэзы малочнай залозы.

Сяргей ГРЫБ.

ЦІ АДБУДЗЕЦА ПРАРЫЎ БЕЛАРУСКІХ ЛЕКАЎ НА ЕЎРАПЕЙСКІ РЫНАК?

ЕЎРАСАЮЗ гатовы садзейнічаць прасвабоднаму беларускім фармацэўтычным прадукцыі на свой рынак. Пра гэта заявіў журналістам пры наведванні Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі еўракамісар па ахове здароўя і абароне правоў спажывцоў Джон Дэл.

Як вядома фармацэўтычны рынак Еўрасаюза ацэньваецца ў 400 мільярд еўра. Ці знойдзецца на ім месца для прадукцыі беларускіх фармацэўтычных кампаній? І ці змогуць нашы прадпрыемствы скласці годную канкурэнцыю сапраўдным гігантам фармацэўтычнага бізнесу?

Як адзначыў Джон Дэл, Еўрасаюз зацікаўлены ў больш глыбокім вывучэнні дзейных у Беларусі стандартаў у галіне выпуску фармацэўтычнай прадукцыі. Ён падкрэсліў, што усё, што датычыцца бяспекі людзей, у Еўрасаюзе вельмі жорстка рэгламентуецца. У еўрапейцаў, на жаль, ёсць сумны вопыт прымянення лекавага прэпарата сядзіўнага дзьяненія пад назвай «талідамід». Пасля яго з'яўлення на рынку ў другой палове 50-х гадоў ХХ стагоддзя за кароткі тэрмін інвалідамі сталі ад 10 да 20 тысяч дзязцяў. Як пазней было ўстаноўлена, прыём «талідаміду» цяжарнымі жанчынамі прыводзіў да нараджэння немаўлят з фізічнымі калецтвамі. У 1961 годзе выпуск прэпарата быў забаронены.

— Даследаванні новых лекаў могуць доўжыцца гадамі. Аднак нават масавыя даследчыя работы з прыняццям влікай колькасці пацыентаў не могуць гарантаваць адсутнасць непажаданых эфектаў, — дадаў Джон Дэл. — Менавіта таму ў Еўрасаюзе распрацаваная вельмі строгая сістэма адсочвання і кантролю за фармацэўтычнай ужо пасля яго адароўна. І як толькі паступаюць сігналы пра адмоўныя эфекты непажаданнага ўзроўню, вытворчасць лякарства тут жа спыняецца.

Яшчэ адна праблема, над якой працуюць у Еўропе — гэта прасвабоднае пранікненню на рынак кантрафактнай фармацэўтычнай прадукцыі. Напрыклад, зараз у стадыі абмеркавання знаходзіцца намер увесці пэўны код для кожнай ідэнтыфікацыйнай упакоўкі лекаў, што тропіць у Еўрасаюз і якая выраблена на яго тэрыторыі, які б дазваляў блакіраваць нелегальныя пастаўкі.

Адказваючы на пытанні журналістаў пра магчымасць арганізацыі ў Беларусі вытворчасці лекаў пад вядомымі еўрапейскімі брандамі, Джон Дэл паведамаў, што не выключаче такой магчымасці: «Я пакуль не ў стане пракаментаваць гэтую сітуацыю — трэба паглядзець на клімат і асродкі для рэалізацыі такіх праектаў. Асабліва ўвагу трэба звярнуць на эканамічны ландшафт, практыку санцыянавання такой прадукцыі. Станоўчым момантам у гэтым пытанні з'яўляецца стварэнне Мытнага саюза. Мытны саюз Беларусі, Расіі і Казахстана пашырае рынак для збыту беларускіх прадукцыі».

Важнасць правядзення сістэмнай работы па інтэграцыі Еўрасаюза і Беларусі ў фармацэўтычнай сферы падкрэсліў і старшыня прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук Міхаіл Мясніковіч: «Мы будзем адзіноў эканамічную прастору Беларусі, Расіі і Казахстана. І для нас вельмі важна абраза гарманізаваць нашы падыходы з еўрапейскімі. Наш інтэлектуальны патэнцыял і прырытцы ў правядзенні навуковых даследаванняў выклікаюць цікавасць з боку адзінаў Еўропы. Таму я расцэньваю візіт дэлегацыі Еўракамісіі як пачатак сістэмнай, а не эпідэміячнай работы па пашырэнню не толькі гандлёва-эканамічнага, але і навукова-тэхнічнага супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Еўропай».

Падчас міжнароднага сімпозіума і «круглага стала», прысвечаных сучаснаму маркетынгу лекавых сродкаў і ахове правоў спажывцоў, у беларускіх навукоўцаў і прадстаўнікоў фар-

мацэўтычных прадпрыемстваў была магчымасць задзець спадару Далі свае пытанні. Яны высветлілася, беларускія вытворцы элементаў не ведаюць, з чаго трэба пачынаць заваяванне еўрапейскага рынку, таму прагучала прапанова стварыць кансультацыйны цэнтр, галоўнай мэтай якога было б садзейнічаць прасвабоднаму беларускім лекаў у краіны Еўрасаюза. Беларусуаў цікавілі таксама механізмы стварэння і сертыфікацыі ў Еўропе гемапатычных прэпаратаў і БА-Даў, якім чынам адбываецца інфармаванне пра лекавыя сродкі як пацыентаў, так і урачоў, як размяшчэння інфармацыі і рэклама, як ужо вядома стаяць у Еўрасаюзе да рэкламы лекаў і многае іншае. Падчас «круглага стала» абмяркоўваліся ініцыятывы

Еўрасаюза ў галіне распаўсюду і стварэння медыцынскіх сродкаў новага пакалення, праблемы папярэджвання і распаўсюджвання віруса геры на бегучы эпідэміялагічны сезон і меры, якія прадпрымаюцца ЕС па папярэджванні і лічэнні інфекцыйных захворванняў.

— Апошняя пандэмія грыпу стала сур'ёзным выпрабаваннем і даказала яшчэ раз, што з такімі паргазмі трэба змагацца калектыўна, а не ізалявана. Плянкі гэтага на дэмаўны павінны быць гнуткімі і адэкватнымі пагрозе, — патлумачыў сваю думку Джон Дэл. — Аналізуючы атрыманы вопыт, можна сказаць, што ў плане інфармавання насельніцтва мы спрацавалі не да канца: калі стала зразумельным, што горшыя прагнозы не спрадзіліся, на змену страху і масавай паніцы прыйшла бяспечнасць. У выніку людзі сталі адмаўляцца ад пандэмічнай вакцыны. Значыць, нам ёсць яшчэ над чым працаваць...

У праграму візіту Джона Дэлі

ЗА МАЛІНУ!

Гэты апавед мне дастаўся ад мамы. Яе пакаленню цяжка жылося — і да вайны, і падчас яе, і пасля...

Дума за тыдзень сабрала яек, смятаны, збіла масла, палажыла яго ў сваю абновачку і пайшла на базар...

Але ж дзіва дзіўнае: ходзяць гарадскія пакупніцы і насамі круцяць — нават чыма не пытаюцца!

Але ж знайшла: перакінула сваё свежае смачнае маслачка ў іншы посуд. І тут жа прадала — за маліну пайшо.

Т.І. АЛЯХНОВІЧ, г. Слуцк.

УДАР ПА ФАЗЕ

Чорны гумар: сядзяць на сплуха два электрыкі. Адзін на адным, другі — на другім (зрэшты, калі былі дакладным, не сядзяць, а стаяць, зачэпленыя спецыяльнымі кіпцоўрамі)...

А. ЛІПЕНЬ, Іўеўскі раён.

БАЛЕБАЎ КОРАНЬ

Мой цесць Вялічын Уладзіміравіч (на вялікі жаль, нямножыкі яго) раскаваў, што некалі ў іх вёсцы кабетна жыла — па імені Ганна. Вялікая гультайка была: каго толькі не выдумляла, каб не працаваць...

Дзяўка Іван Балеба спраўдзі жыў у суседняй вёсцы, працаваў лесніком і спраўдзі заўд ведаў. Да таго ж мужчына ён быў надзвычай моцны — бабы зайздросцілі ягонай жонцы. Дык пайшла нежяк Ганна...

ЛАПЦІ ДА ДЖЫНСАЎ

У Доме рамёстваў аграгарадка Кароўчына Дрыбінскага раёна адраділі плыценне лапцёў, унікальнага абутку нашых продкаў.

Еўропы і самыя папулярнае адзенне сучаснасці, аказваецца, пасуюць адзін да аднаго і вельмі надзейна глядзяцца. У лапцях з дзіркіма на пальцах (нешта нахалшт старавяжных басаноўка) нечакана камфортна, мякка. Лапці, аказваецца, зручны і экалагічны абутак!

У адной вёсцы вяселе было. Усё як належыць — з выкупам маладой, з музыкіма, сватама... І з вялікай колькасцю гарэлкі, якую вельмі любіць мясцовы электрык. Аднак яго (ну ці не абраза?) мала таго, што за патрабаваннем канкрэтнай памеру. Колькі каштуюць лапці? Па-рознаму. Невялікі сувенір можна набыць за 5-10 тысяч рублёў, а пара спраўдзінных лапцёў — не меней за 50 тысяч рублёў.

Лапці ў асноўным плятуцца з лыка. Гэта кара ліпы, але бярэцка яна не з самага дрэва, а з маладых вясневых парасткаў. Запасцаца лыкам трэба толькі да сярэдзіны лета, каб кара была мяккая. Плот з ім здамаецца верхня карычневая і атрымліваецца лыкавае стужка прыёмнага прыгожа, — казвае майстарыца. — Ёй трэба абгрынуць нагу. Потым трэба зашнураваць анучы пняквой вярхоўкі. Правільна абуваць лапці дзецям вучылі з маленьства, як толькі малыя становіліся на ногкі. Гэтаж сама, як мы цяпер вучым дзяцей шнураваць чаравікі. Нікавай розніцы.

У лапцях сцягне хадзілі ў любое надвор'е. Праўда, на той жа Дрыбіншчыне вам з задавальненнем прапануюць прадукцыю мясцовых шапалаваў — валенкі. Аднак у лапцях раней усё ж хадзілі ў дажджы і маразы, таму ў іх падкладалі салому, клалі цёплыя вусцічкі, выкарыстоўвалі аўчыну, рабілі двайны падплет (падшво).

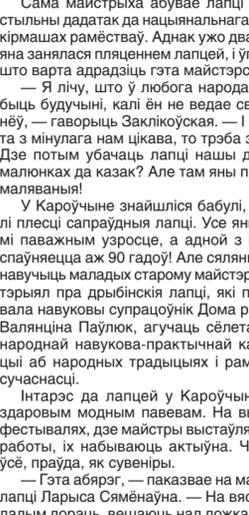
Лапці наўрад ці можна назваць практычным абуткам, — усміхаецца Ларыса Сямёнаўна. — Яны вельмі хутка зношваюцца. Калі насіць лапці з раніцы да вечара, то яны сапсуюцца за тры-чатыры дні. Аднак гэта быў танны абутак. Ён не каштаваў анічога, акрамя працы. Лапці ўмелі плесці ў кожнай сям'і.

Есць розныя віды лапцёў: беларускія каверзены, адкрытыя («зрачыя») — характэрныя для Дрыбіншчыны, пахлелены — нібыта пантофлі без задніка. Часам новым майстрам па плыценні лапцёў даводзіцца вывучаць старыя ўзоры і асвойваць стыль плыцення: напрыклад, адзін такі лапцёў знайшлі на гарышчы хаты ў дрыбінскай вёсцы Слабодцы.

Дапамагае асвоіць старажытную навуку плыцення лапцёў і інтэрнэт. Там майстры з Кароўчына ўзялі ідэю плесці лапці з альтэрнатыўнага матэрыялу — не такога складанага для апрацоўкі, як лыка. Гэта шэрая ўпакоўкавая папера «крафт», у якую звычайна заварочваюць паштовыя адраўленні.

Менавіта з такой паперы пачынаюць заняты ў суботнім дзіцячым гуртку ў Доме рамёстваў аграгарадка. 10-гадовай дзеці вельмі хутка і проста асвойваюць плыценні маленькіх сувенірных лапатоўкаў з паперы. Два хлопчыкі з Кароўчына навучыліся ўжо плесці лапці з лыка. Гэта, гавораць у Кароўчыне, і ёсць спраўданае адраджэнне рамёства — калі дзеці асвойваюць майстэрства сваіх бабур.

Ілона ІВАНОВА.

Фота Ірыны САВОСІНАЙ.

Як там у класіка: «Нам не дано прудугадаць, как слово наше отзовется...». А вось даведца пра гэта мы, дзякаваць Богу, можам — зразумела ж, з вашых лістоў. «Я пастаянна выпісваю «Звязду», з задавальненнем удзельнічаю ў конкурсе на лепшыя падпіс да здымка, — паведамляе, прынамсі, гамяльчанка Раіса Васільева. — Але ж чакаю і чытаю не толькі яго, — кожны нумар газеты... Праўда, у апошні час — як бы не верачы... Што крыўдна — сваім жа вачам... Вось нумар за 17 верасня. У ім пад рубрыкай «Алэ, народ на провадзе!» прадзівае гісторыя «Суд без суда» (пра паварыху з дзіцячага садка, якая дзятка абкрадвала). Унізе падпіс «Раіса Васільева, г. Гомель». Гэта значыць, маё імя, маё прозвішча, мой горад! А я ж нічога такога не ведала, нічога такога не пісала?! Мусіць, памылка нейкая выйшла?»

Толькі «праглынуць» (ну чаго не бывае?), бачу ў нумары за 25 верасня зноў — былацка «Абцяцка-цацанка...» (пра тое, як цётка Тардора параят раздавала). І зноў падпіс — Раіса Васільева, г. Гомель. Не можа ж, думаю, быць, каб у нашым гора-на да яго і гаворыць: «Дзядзечка, кажуць, што вы можаце палячыць мяне... Сваім коранем...».

Але дзядзечка з жонкай сваёй пераглынуць ды давай смяляцца. А Ганну лямачы чамусьці не стаў. Міхась СЛІВА, г. Рагачоў.

СПАЧАТКУ — ДА ВАРАЖБІТКІ

У маёй прыяцельні так званыя пераходны ўзрост: ну, гэта калі спаць клідзеся адносна здаровымі, а вось прагнаеся невядома якім...

Той надборнай раіндай яна ўста-нае як заўбэдэ, а ўзялася крэм на-носіць — на твар, на шыю ў бок «зонам дэкальты» — і... вузельчык намацала — пад падбордак.

Пра што падумала (перанёшышы аперацыю на шчытападобнай залозе), пісаць, думаю, не трэба. Да таго ж праз дзве-тры знаходка тая не сышла, а як быццам надвар-валіся — палышыла... (Ці гэта ў страха вочы вялікі?)

Той рабіць, пайшла кабетна «здавацца» — у паліклініку, энда-крыналогу. Але ж вы ведаеце нашы правілы: спачатку — участковы і аналізы, а ўжо потым — вузкі спе-цыялісты... Калі такія, зразумела, ёсць.

У паліклініцы, да якой «прыма-чавана» прыяцелька, поўны некам-плект... Найперш участковых, таму ўзяць талончыкі і трапіць на прыём (нават да іх!) аказалася гэтак жа няпроста, як у якасці турыста з'я-тацца на арбітальную станцыю.

Аднак і адкладваць візіт ёй не выпадала: раптам тая гарошына не проста гарошына, а свят-свят, найгоршая з хвароб?! У рэгістратуры занапакоеную жанчыну зразумелі, паралі схадзі-лі да дзяжурнага ўрача «па жыццёвай чарзе» (прэмію б таму, хто прыдумляў гэтае словазлуччэнне!). Так што прыяцелька, на паўднёна адрадушыўшыся з працы і спаліўшы нервы ў натоўпе прастуджаных, на прыём усё ж трапіла. Доктарка аказалася, мякка кажучы, вельмі пажылой, стомленай, а да ўсяго — моцна недчувава. Таму іх дыялог сплухала, відаць, не толькі жывая (і) чарга за дзяржава, але і ўвесь паверх. Прынамсі, замацаўшы тую гарошынку, урач заваўла, што гэта можа быць ну штозаўгодна — за-паленне лімфы, захворванне крыві і нават... метастазы. Таму спачатку трэба здаць агульныя аналізы, флюараграфію, схадзіць да гіне-

дзе жылі дзве Раісы Васільевы, прычым абедзве яны не толькі выпісалі «Звязду», але і нешта для яе пісалі?! Значыць, альбо гэта я з глудзу з'ехала, альбо... нехта ў рэдэцкі? Ужо збіралася абвэр-жэнне пісаць.

Але ж тут запрашаюць мяне на пасяджэнне нашага літаратурнага аб'яднання «Палеска». Сяджу там, слухаю вершы, апавяданні і раптам — нешта знаёмма: пра цётку Тардору... Пра парсючок... Скончылася чытанне. Падыходжу да аўтаркі, пытаю, чаму гэта яна свае творы маім прозвішчам падпісвае, маім імем? Гэта ж я, Кажу, Раіса Васільева. А яна мне: «Прыемна пазнаёміцца! Я таксама Раіса Васільева. Праўда, гэта — мой псеўднім: бацьку Васільевым звалі. Спраўдана ж прозвішча — Дзэйку... А вы тая самая Васільева, якая вершаванія падпісы да здымкаў піша?!»

...Праўду кажуць, што свет цесны, што гара з гарою не сыходзіцца, а чалавек з чалавекам заўсёды. У тым ліку — і дзякуючы рубрыцы «Алэ, народ на провадзе!», якая, ну згадзецца, каго хочаш звязе».

Вядома, мяскамінабінат ёсць. Дык з яго некалі на фурах прадукцыю вывозілі і па сёлах «па-хуткаму» прадавалі. У асноўным — так званую «варонку». Як зараз помю «прозвішча» яе — «чайная». Смак — страшна і падумаць: ну чысты «кіці-кэт!» А мы бярэмся бралі, як палены дадому неслі, елі...

Але ж і тады ведалі, што на са-мім мяскамінабінат ёсць куды лепша-е, куды смачнейшае! Праўда, не для ўсіх: для тых, хто нейкія «пад-вэзкі» там мае — так званы блат.

У нас, класгасных бухгалтарах, усё наадзеі на заахотніка былі, бо менавіта ён на камбінат скаціну здаваў. І, відаць жа, знаўся там «з кім трэба»...

Карацей, папрасілі мы яго да-стаць той сыравяленай, сталі ца-каць, а ён да нас у бухгалтэрню прыйдзе і цягне адно: «Не да-а-лі, дзевачкі!»

«Не да-а-лі» раз, «не да-а-лі» два і дваццаць два... Прыходзіць Васільевіч у дваццаць тры — правай рукой кладзе на стół да-кументы, а левай штурхае за жывот трымаецца. Мы яму: «Васільевіч, аб'еўся?» «Ды не, — кажа, — так што... Жывот прыхалілі!»

А мы вазмы і ўбач, што спераду з-пад пінжака ў яго дзве вярочкі матляюцца. Пытаемся: «А што гэта, Васільевіч, у цябе са штаноў вісіць?» Ён ад нечаканасці крысы пінжака раз — і раскінуў! Кабы глядзецца...

У нас, у жанчын, хованкі дзе? У ліфчыка. А ў мужыкоў — кры-ху ніжэй. Дык вось там якраз — пад дзяж-каць, за поймам — дзве палачкі сы-равяленай «стаяць» — і на хвосціч-ках і ў вярочках...

Як мы рагаталі, вам не перадаць — на сталы пападалі. І Васільевіч з намі... Што важна, свей аўтарытэт у нашых вачы ён не страціў, бо ад-смаліваючы, выцягнуў з-за пойма адну каўбаску і такі аддаў нам — да чаю. Шкоўныя былі перакулі! І прос-та шкада, што Васільевіч больш не пападуць. З таго дня пінжак у яго заўсёды быў распушчаны — «не да-а-лі», маўляў, і ўсё тут.

Соф'я КУСЯНКОВА, в. Лучын, Рагачоўскі раён.

Рубрыку вядзе Вялічын ДАУНАР.

ВЭЗ 2,5 ТЫСЯЧЫ ЛІТРАЎ СПІРТАВОЙ ВАДКАСЦІ

Ля вёскі Карабіча Аршанскага раёна калі сямі гадзін раніцы супрацоўнікі ДАІ затрымалі «Фольксваген» і высветлілі, што кіроўца вязе вялікі груз вадкасці на аснове спірту: 21-гадовай жыхар Мінскай вобласці перавозіць аж 2500 літраў гэтай вадкасці на суму 7,5 тысяч рублёў. Адна-ведных дакументаў не было. Таму вадкасць канфіскавалі.

ЗБЕГ З БАЛЬНІЦЫ. САБАКА ЗНАЙШОЎ

З Багушэўскай туберкулёзнай бальніцы (Віцебская вобласць) увечары нехта спрабаваў скрас-ці камп'ютар. Злодзей адгучну рашотку, выставіў акнонае шкло і трапіў у памішканне. Супрацоў-нікі дэпартаменту «Ахова» пры дапамозе службовага сабакі за-трымалі няызванага «паціента». Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ПАШТОВАЯ СКРЫНЯ

ДЗЯКУЙ, Аляксей, за добрыя словы. Хочацца спадзявацца, што вы знойдзеце ў «Звяздзе» для ся-бе шмат цікавага і карыснага не таму, што газета паспрабавала нам дапамагчы, мы ніколі не пы-таемся пацвярджаць таго, што чалавек спраўдзіў выпісвае наша выданне. Некаторыя з заявіўцаў, напрыклад, тэлефануючы нам, не заўсёды дакладна ўяўляюць, ку-ды звяртаюцца. Ім проста родныя, знаёмыя далі нумар са словамі: там табе абавязкова дапамогуць. А цяпер да зместу вашага чарго-вага пасланья. Па якасці, толь-кі вам зразумелай прычыне, вы ў другі раз не даеце пра сябе ніякай дакладнай інфармацыі, а прасіце канкрэтных адказаў. Таму рабіце папраўку на змест уласнага зва-роту.

Па просьбе рэдэцкі яго зноў каменце старшыня Магілёўскай абласной арганізацыі Беларускага прафесійнага саюза работнікаў адукацыі і навукі Сяргей ВІНАГРАДАЎ.

«Згодна з артыкулам 96 Працоў-нага кодэкса Рэспублікі Беларусь, асобам, што завяршылі навучанне і пераходзяць на працу ў іншую мясцовасць у сувязі з накіраван-нем, пакрываюцца:

Кватэрнае пытанне

Калі аднапакаеўку пакінуць... Калі прадаць...

Мы, маладая сям'я з 3-х чалавек, стаім на кватэр-ным ўліку па месцы жыхарства. Жывём у аднапакавай кватэры, атрыманай у спадчыну ад бацькоў. Напішыце, як старая кватэра паўплывае на памер ільготнага крэдыту пры будаўніцтве новай?

Д. ЗОРЫН, г. Мінск. Рэспубліка Беларусь ад 14 красавіка 2000 г. № 185 нарміруемыя памеры агульнай плошчы жыллага памішкання, якія прымаюцца ў разлік для вызначэння велічыні льготнага крэдыту, вызначаюцца з улікам агульнай плошчы жыллага памішкання, якое знаходзіцца ва ўласнасці грамадзяніна і членаў яго сям'і ў населеным пункце па месцы іх пражывання (за выключэннем маладых і шматдзетных сем'яў, якія пра-жываюць сумесна з бацькамі ў жылым памішканні, што знаходзіцца ва ўласнасці бацькоў).

Велічыня льготнага крэдыту вызначаецца, зыходзячы з памеру падлеглай ільготнаму крэдытаванню агульнай плошчы жыллага памішкання, якое будзеца і вызнача-ецца як розніца паміж нарміруемым памерам агульнай плошчы будучага жылля (у залежнасці ад колькасці чле-наў сям'і) і агульнай плошчы жылля, якое маецца.

Для грамадзян, якія будуюць жылля памішканні ў гарадах і пасёлках гарадскога тыпу, нарміруемы памер агульнай плошчы жыллага памішкання, якое будзеца, для вызначэння велічыні льготнага крэдыту (у разліку на аднаго члена сям'і) складае 20 кв. метраў (пры будаўніцтве для аднаго чалавека аднапакавай кватэры — 36 кв. метраў).

Неабходна таксама адзначыць, што пры заключэнні з банкам крэдытнага дагавора і ў выпадку прыняцця грамадзян-на-кредытавальнікамі і (або) члена-мі яго сям'і абавязальна па продажы жыллага памішкання, якое маецца ва ўласнасці, пасля ўводу ў эксплуатацыю жыллага дома (кватэры), будаванага (роканструяванага) з выкарыстаннем льготнага крэды-ту, і накіраванню вылучаных сродкаў у суме не ніжэй за азначаны кошт названага жыллага памішкання на да-тэрміновае пагашэнне льготнага крэдыту разлік нармі-руемых памераў агульнай плошчы жыллага памішкання для вызначэння велічыні льготнага крэдыту ажыццяў-ляецца без уліку жыллага памішкання, якое маецца ва ўласнасці грамадзяніна і (або) членаў яго сям'і.

У выпадку бязвыплатнай перадачы па дагаворы дарэння грамадзяніна жылль памішканню мясцоваму выканаўчаму і распарадчым органам, нарміруемыя памеры агульнай плошчы жыллага памішкання для вызначэння велічыні льготнага крэдыту прымаюцца ў вызначаным парадку без уліку перададзеных жылль памішканню.

Віктар САВІЦКІ.

Сітуацыю даследуе карэспандэнт

Калі дах адзін, а кватэр шмат

Наколькі грамадства сталае, можна меркаваць па яго здольнасці эфектыўна выкарыстоўваць да-даныя людзям правы і свабоду дзеяння. І гэта добра бачна, калі калектыву ці людзям даводзіцца прымаць нейкае рашэнне.

У вёсках Воля і Стайка Івацэвіцкага раёна былі пры-звышчаныя два шматкватэрныя дома. Кватэры жы-хары атрымалі ва ўласнасць і працягвалі жыць, але не стварылі таварыства ўласнікаў і пасля прыватызацыі не рабілі адлічэння на багучы і капітальныя рамонты. Шлі гады, і усё было быццам бы добра, а спаліліся гаспадары кватэр, калі пачаў працякаць дах і настаў час рамантаваць фасады дамоў.

Але праблема б не было ўвогуле, калі б сабралі з кожнай кватэры грошы і зрабілі той рамонт. І калі ў в. Воля жыхары дома прыйшлі да паразумення і сталі з дапамогай ААТ «Івацэвіцка-аграцэўска» прыводзіць дом у парадак, то ў Стайках не ўсё жыццё пажадалі ўнесці грошы на рамонт дома.

Калі ўсе кватэры прыватызаваныя, то не-абходна было стварыць таварыства, і няхай бы канкрэтны чалавек займаўся праблемамі дома. Я прапанаваў людзям гэта зрабіць, але яны адмо-віліся, — расказаў старшыня Стайкаўскага сельс-кага Савета Мікалай БАСАЛАЙ. — Ды ў і доме тым усёго восем кватэр і можна было б прыйсці да згоды. Але пяць гаспадароў — за рамонт, а трые — супраць. Праўда, ужо тры пяцёрка частку дах адрамантавалі, а неабходна брацца за фасад. Паграбавача нешта ад сельсавета тут не зусім ка-рытна, бо жыллё прыватнае...

Людзі атрымалі, фактычна, дармавія кватэры, яны застануцца дзеціма, іх можна прадаць, падарыць — гэта прыватная ўласнасць. І калі б тры кватэры не былі пад адным дахам, то кожны гаспадар вырашаў бы праблему сам ці вада капала б толькі на галовы адной сям'і.

У Стайках яшчэ не такая і вялікая праблема, бо там у доме ўсяго 8 кватэр, а што казаць пра жыллёвыя кааператывы, у якіх ужоадыжыць 90 ці больш уладаль-нікаў кватэр? Вось там кіпяць эмоцыі!

Я сам жыў у кааператывым доме і ўсё ведаю, як кажуць, з першых рук. У жыллёвым кааператы-ве ёсць старшыня, праўленне, але апошніе слова застаецца за агульным сходам. Яшчэ ёсць Статут жыллёва-будаўнічага кааператыва, Закон аб сумес-ным пражыванні, але калі большасцю галасоў жылцы прымаюць рашэнне, аспрэчаць яго няпроста. Можна скрадыцца ў высокую інстанцыю ці звяртацца ў суд. Бы-ваюць і выключэнні, але шум, гам і абразы на такіх сходах — з'ява звычайная. Праўда, у новых дамах, дзе дах не працякае, а трубы яшчэ не знілі, абстаноўка больш спакойная.

Жылцы жыллёвага кааператыва маюць свабоду для падтрымання свайго дома ў парадаку, але яны канцэнтруюць увагу не толькі на доме, як на сваіх кватэрах. Там яны ставяць пастыкавыя вокны, металічныя дзверы, падвясную столь... а што знаходзіцца за парогам кватэры, іх ужо не так цікавіць.

Напрыклад, трэба адрамантаваць дах. — Хто жые на пятым паверсе, няхай і рамонт, — чуюцца прапанова, і яе многія падтрымліваюць. Поўны абсурд, але яны прыходзіцца па душы жылцам чатырох паверху, над кватэрамі якіх быццам бы няма даху. Вось і паспаўваў галасавалі.

Настаў час прывесці ў парадак дарогу каля дома. — Хто мае машыны, то няхай і кладзе асфальт, — гучаць галасы. Прывезлі асфальт, каток, асфальта-ўкладчык прыпоўў, а жанчыны перагарадзілі дарогу... Але самае цікавае, што затрачаныя на дарогу грошы гаражыканам кааператыву вярнуў.

Усе жыхары кватэр, незалежна ад уласнасці, абавязаныя рабіць адлічэнні на багучы і капітальныя ра-монтны. Такі закон. Але на агульным сходзе члены жыллёвага кааператыва галасуюць супраць адліч-эння і плацяць за смецце, робяць адлічэнні ў сацыяль-ную абарону, на зарплату, а на багучы і капітальныя рамонтны — не. Калі прарвала трубу каналізацыі, то кажуць: «Няхай рамонтне пад'езд, дзе здарылася ава-рыя». Аналагічная сітуацыя і з дахам — у каго цячэ, няхай і рамонтне.

Але ж і старшыня можа сказаць сваё слова, ад яго пазіцыі многае залежыць. Праўда, кіраўнік кааператы-ва часта не хоча канфліктаваць з калектывам, бо яго могуць палірадыць: «Будзеце выступаць — скінем».

ХТО ТЫ, НАШ НОВЫ ЧЫТАЧ?

«Прывітанне, «Звязда». Я атрымаў ваш ад-каз на мой ліст. Я вам вельмі ўдзячны. Вы мне дапамагілі. Пасля таго, як я паказаў ім ліст, яны адразу ўсё зразумелі і сталі выпраўляць свае па-мылкі. Вы пыталіся, ці падваўся транспарт або прапанавалі. Вось гэтага нічога не было. Толькі ў мяне пытанне: дык па гэтым, з вашага адказу: «Так, у адпаведнасці з артыкулам 96 Працоўна-га кодэкса Рэспублікі Беларусь... асобам, якія скончылі навучанне і пераходзяць на працу ў іншую мясцовасць у сувязі з накіраваннем, па-крываюцца: кошт праезду маладога спецыяліста і членаў яго сям'і (мужа (жонкі), дзяцей і бацькоў абодвух сужэнцаў) на тых жа ўмовах, што і пры накіраванні работнікаў у службовую камандзіроўку».

кошт праезду асобы, што завяр-шыла навучанне, і членаў яе сям'і (мужа, жонкі, дзяцей і бацькоў су-жэнцаў, якія знаходзяцца на не-утрымманні і якіх пражываюць разам з ім) на тых жа ўмовах, што і пры накіраванні работніка ў службовую камандзіроўку;

выдаткі па правозе маёмасці чы-гуначным, водным і аўтамабільным транспартам (агульнага карыстан-ня) у колькасці да 500 кілаграмаў на самога маладога спецыяліста і да 150 кілаграмаў на кожнага чле-на сям'і, які пераезджае (па ўзгад-ненні бакоў) могуць быць аплатаваны выдаткі па правозе большай коль-касці маёмасці);

сучасныя за кожны дзень знахо-дження ў дарозе выплываюцца ад адпаведнасці з заканадаўствам аб службовых камандзіроўках; адначасова дапамога на ма-лагода спецыяліста выплываюцца ў памеры яго месясчэй тарыфнай стаўкі (акладу) па новым месцы працы і на кожнага члена сям'і, які пераезджае, у памеры адной чац-вёртай дапамогі на самога маладо-га спецыяліста.

Маладому спецыялісту выплач-ваецца заробатная плата, зыходзя-чы з тарыфнай стаўкі (акладу) па новым месцы працы за дні збору ў дарогу і ўладкавання на новым месцы жы-харства, але не больш за шэсць дзён, а таксама за час знаходжання ў дарозе.

Калі загадаў немагчыма дак-ладна вызначыць памер належа-ных работніку кампенсацый, яму выда-ецца аванс.

І старшыня лічыць за лепшае не канфліктаваць, бо праца ў некалькіх кааператываў — яго заробак.

Але не ва ўсіх жыллёвых кааператывах адноль-кавая сітуацыя — ёсць свае нюансы. Вось у нашым кааператыве змянілася 8 старшыняў, а ў суседнім чалавек кіруе ўжо 30 гадоў.

Вырашаў да канца разабрацца з адлічэннямі на рамонт дамоў. Кажу, сапраўды, жыхары дома маюць права дзейнічаць паводле свайго меркавання.

Патэлефанаваў у жыллёва-камунальны аддзел Баранавіцкага гарвыканкама.

У адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублі-кі Беларусь за № 43 ад 29 студзеня 2008 года жыллёва-будаўнічыя кааператывы абавязаны штотомесчна рабіць адлічэнні на багучы і капіталь-ныя рамонтны, — заявіў начальнік аддзела Андрэй СЯМАШКА.

«ЛІШНІХ» ПЕРАВУЧАЦЬ ЗАГАДЗЯ

У наступным годзе ўзровень зарэгістраванага беспрацоўя ў Беларусі не перавысіць адзнаку ў 1,2-1,5 працента ад агульнай колькасці эканамічна актыўнага насельніцтва. Пры гэтым, паводле пярэдняга ацэнкі, налета паказчык беспрацоўя ў Віцебскай вобласці не выйдзе за мяжу 1,6, у Брэсцкай і Магілёўскай абласцях — 1,5, Гомельскай і Гродзенскай абласцях — 1,4, Мінскай вобласці — 1,2, а ў сталіцы — за мяжу ў 0,5 працента.

Паводле слоў начальніка галоўнага ўпраўлення палітыкі занятасці і народна-наасельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Мікалая Коханова, сёлета за студзень — верасень у Беларусі ўдалося стварыць больш за 133 тысячы новых працоўных месцаў. Адначасова 19,3 тыс. беспрацоўных атрымалі накіраванне на прафесійную падрыхтоўку ці перападрыхтоўку, а 315 сем'яў беспрацоўных — нават пераехалі на новае месца жыхарства і працы выкарыстаннем дзяржадных субсідый.

У выніку сітуацыя на рынку працы засталася стабільнай. Краіна захавала па-сапраўднаму нізкі ўзровень зарэгістраванага беспрацоўя — 0,8 працента ад колькасці эканамічна актыўнага насельніцтва. У цэлым па Беларусі колькасць вакансій перавысіла колькасць беспрацоўных у 1,6 разы. Пры гэтым скараціўся спіс «праблемных рэгіёнаў». Калі летас паказчык беспрацоўя ў межах 1,5-2 працента мелі адрозна вусем

АЎТОБУС ВЫГАРАЎ ЦАЛКАМ

Уначы 2 лістапада ў прыгарадзе абласнога цэнтру адбылося надзвычайнае ДТЗ. На аўтадарозе Мінск—Гродна цалкам выгарыў пасажырскі аўтобус.

Прыкладна чатыры дзясяткі пасажыраў са сталіцы ехалі ў «Мерседэс» на рочавы рынак «Паўднёвы», дзе штурхвалі на аўторках зранку выдзежца штовы гандаль. У раёне вёскі Пясчанка аўтобус па нейкай прычыне (хутчэй за ўсё, вадаціль загнуў) сутыкнуўся са спадарожным аўтацягніком «Вольва», які на жорсткі счыпцы буксіраваўся цягачом «ДАФ».

Пасля датычнага ўдару «Мерседэс» практычна адроза загарэўся і ў лічаныя хвіліны быў ахолнены полымем. Пасажыры паспелі пакінуць салон, але ў многіх згарэлі рэчы і дакументы. Тры чалавекі шпіталізаваныя: у адной пасажыры — апек твару, яшчэ ў двух — іншыя траўмы.

Алег ДУК, старшы інспектар УДАІ УУС Гродзенскага аблвыканкама.

ОАО «МИНСКГРУЗАВТОТРАНС»

ИЗВЕЩАЕТ СВОИХ АКЦИОНЕРОВ О ПРОВЕДЕНИИ 25 НОЯБРЯ 2010 ГОДА ВНЕОЧЕРЕДНОГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ

Повестка дня:

- Об отмене решения внеочередного общего собрания акционеров ОАО «Минскгрузавтотранс» от 27.01.2009 года.
- О внесении изменений и дополнений в Устав ОАО «Минскгрузавтотранс».

Собрание состоится по адресу:
г. Минск, ул. Минина, 21, корп. 2. Начало собрания в 15.00.

С материалами, подготовленными к собранию, акционеры могут ознакомиться по месту нахождения Общества (г. Минск, ул. Минина, 21, корп. 2, комн. 11) в рабочие дни в период с 18 по 24 ноября 2010 года с 08.30 до 13.30, а в день проведения собрания — в помещении, где оно проводится.

Регистрация участников собрания будет проводиться с 14.00 до 14.45 в день и по месту проведения собрания — по предъявлению документа, удостоверяющего личность, а представителям акционеров и доверенности.

Список акционеров Общества, имеющих право на участие в собрании, составлен на основании данных реестра акционеров по состоянию на 05 ноября 2010 года.

Справки по тел. (8 017) 226 24 27.

УНП 100028545 *Наблюдательный совет ОАО «Минскгрузавтотранс».*

НЕ ВЫСТАВА, А «ЖАРЧОВЫ РАЙ»! КАЛІ НЕ ВЕРЫШ — ПРАВЯРАЙ

Месціца ён у выставачным павільёне па вуліцы Я. Купалы, 27, дзе ўчора расчыніла свае дзверы перад наведнікамі XVI міжнародная спецыялізаваная аптавая выстава-кірмаш «Жарчэкспа—2010». Кумпякі, каўбасы, сыры, малочная прадукцыя, хлеб і хлебабулачныя вырабы, печыва і тарты, алкагольныя і безалкагольныя напоі, свежыя і кансерваваныя садавіна і гародніна... Дарэчы, многія ўдзельнікі форуму будучы праводзіць дэгустацыі...

Экспазіцыя дзяржаўнага прадпрыемства «Белрыба» — цэнтральная, адна з самых вялікіх. Індэзіяна. Як распавяла нам начальнік аддзела маркетынгу прадпрыемства Ірына Крук Крук, да форуму «Жарчэкспа» на «Белрыбе» ставяцца як да працоўнага, дагаворнага і імідажавага мерапрыемства. Гэта значыць, тут і са старымі кліентамі сустрацца можна ў больш нязмушанай абстаноўцы, і навінкі прадманстраваць, і дагаворы падпісаць. Што, дарэчы, адбылося падчас размовы на нашых вахы: пастаянны кліент — аптавая база Бярэзінскага раёна гэтага спецыялізаванага таварства — якраз падоўжыла супрацоўніцтва надалей. А навінкі прадпрыемства дэманструе прыкладна кожную тры-чатыры месяцы.

Зараз «Белрыба» актыўна працуе па некалькіх кірунках. Гэта выпуск паўфабрыкатаў, напрыклад, з карпа; на філе і размарожанага. Ірына Крук лічыць, што за такімі паўфабрыкатамі — будучыны. Каштоўцы яны, можа, трохі больш, чым звычайная свежая рыба, але для цяперашняй хатняй гаспадыні тую больш зручнасць: не трэба марнаваць час, адмываць кухню потым ад луска. Яшчэ адзін кіру-

Запрашае экспазіцыя «Белрыбы».

на прадукцыі гэтага прадпрыемства. Гандлёвая марка «Татпыжка» (дзіцячае харчаванне) вядомая сваёй традыцыйнай высокай якасцю. Як і іншая прадукцыя: сокі і нектары, джэм і варэнні, агароднінная кансервацыя. Дарэчы, штогод на прадпрыемстве абнаўляецца ад 10 да 20 працэнтаў прадукцыі.

У выставе камбінат удзельнічае штогод, распавяла нам начальнік аддзела маркетынгу, рэалізаванай і знешнеэканамічных сувязяў ААТ Ірэна ІВАНОВА. На сёлетнім форуме ўвазе зацікаўленых прадстаўляюць навінкі харчавання для дзіцяці з сямі месяцаў: пюрэ з квасцітай капусцы з маслам; ялыначнае з квасцітай капусцы і вітамінам С «Крепыш»; з морквы і квасцітай капусцы з маслам «Крепыш», а таксама пюрэ ялыначнае, маркёўнае, гарбузовае (усе — з грэцкімі крупамі, з аўсянай крупой, з рысам). Вядома, гэтыя толькі натуральныя, экалагічна чыстыя сыварына без дабаўлення генетычна мадыфікаваных інгрэдыентаў, кансервантаў, штучных фарбавальнікаў, араматычных рэчываў і смакавых дабавак.

А вось ААТ «Віцебскі мясакамбінат» бярэ ўдзел у харчовым форуме толькі дзвімі разам. Упершыню паўдзельнічаў летас і... — Выстава тады літаральна здзіўляла — настолькі прадстаўнічэй і удалай ў плане заключэння дагавораў яна аказалася. Мы ж ад уладу ў многіх мерапрыемствах адмаўляемся, а тут выраслі працягнуць супрацоўніцтва, — патлумачыла маркетолог мясакамбіната Святлана ПАЧКАЕВА.

Навінкі прадпрыемства з'яўляюцца пастаянна. Напрыклад, быў папыраны асартымент дзіцячых серві: сасісак, каўбас, пельменяў, а таксама вырабаў з паўфабрыкатаў — катлет, шніцэляў і інш. На форуму таксама прывезлі навінкі вытворчасці: прадукцыю сухога пасолу. Раней на камбінаце такога яны і выраблялі. Гэта прыкладна тое, што беларусы здаўна гатавалі ў хатніх умовах: філе хатняе, свініна явяўшаяся, паллячкіна хатняя з перчыкам... Смаката!

А яшчэ наведніку выставы на стэндзе віцэбран прыцягвае сапраўдны мастацкая кампазіцыя: вулчкі горада, знаёмы амфітэатр, пазнавальны буднік — усё з сал, сыварэнных каўбасак, сала, чыпсаў, спецыяў. Побач — малберт з нацюрмортам, пэндзі...

— Так група нашых майстроў хацела паказаць павязь цяперашніх і мінулых часоў, адлюстраваць гісторыю горада, — кажа Святлана.

А ААТ «Палацкі малочны камбінат» плануе да канца года парадаваць спажыўцоў сваёй адмысловай

навінкай: аэраванымі прадуктамі на аснове твару (мусамі, пудынгам) — расцей кэжучы, лёгкімі, з далікатным смакам, ласнаёмла нас з планамі прадпрыемства на чале Людміла ГРЫНЬКОВА. І ўжо ў пачатку наступнага года пазнаёміць пакупнікаў з малочнымі прадуктамі (кефірам, малаком, ёгуртам) у поліэтыленавых бутэльках ёмістасцю па 0,5 і 1 літр.

— Такія прадукцыя будзе зручна ў захаўванні, дарэчы, на працягу 21 дня. Такі тэрмін будзе дагавару за кошт ультрапастэрызаванай, працэсу тэрмічнай апрацоўкі з мэтай падоўжэння тэрміну годнасці прадукту харчавання, — патлумачыла ўжо інжынер-тэхнолаг Тамара ВАВУЛІНСКАЯ. — Пастаўляюцца гэтыя малочныя прадукты з вялікім тэрмінам захаўвання будучы пераважна на расійскай рынак, але іх змогуць паспытаць і нашы спажыўцы.

Застаецца толькі дадаць, што зараз нашым пакупнікам даступна больш за 70 найменшых прадукцый гэтага вытворцы. А яшчэ прадукцыю добра ведаюць у Расіі, Казахстане, Арменіі, Украіне, Грузіі, Сірыі.

...Загадчыкі крамы ТДА «Надзея плюс» з Мазыры Паліна АБЕРАТЭА на ТРАХАНОВІЧ, акая наведвала форум з мэтай магчымага заключэння дагавораў, звярнула ўвагу на выставе на прадукцыю — кансерваваныя сокі — унітарнага прадпрыемства «Случкі кансерваваны завод». Коротка паведаміла, што раней з гэтым прадпрыемствам яны не працавалі, а цяпер вусе зацікавіліся. «Бачу, што прадукцыя задавальняе нас найперш па цэнах», — зазначыла наведніца.

Начальнік службы маркетынгу слупскага завода Дзмітрый ВАЛАНОВІЧ заўважыў, што на традыцыйную прадукцыю (а гэта і пладаагароднінныя кансервы, сярод якіх і вядомыя зялёныя гарошак, натуральныя і кулажныя сокі, напоі), якую вырабляюць вельмі даўно, увялі новае афармленне, наблізіўшы яго ў нечым коўнава да хатніх нарыхтовак. Як паказвае наша імклівае жыццё, зараз гэта — каб прыцягнуць новых кліентаў — таксама мае значэнне.

...Мэта выставы-кірмаша: фарміраванне рынку харчовых тавараў, заключэнне дагавораў на наступны год. У мінулы раз удзел у форуме брала больш за 250 прадпрыемстваў розных формаў уласнасці. Тады было заключана больш за 18 тысяч такіх дагавораў — на бягучы год. Выстава будзе працаваць па 5 лістапада.

Сяргей РАСОЛЬКА, Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

на прадукцыі гэтага прадпрыемства. Гандлёвая марка «Татпыжка» (дзіцячае харчаванне) вядомая сваёй традыцыйнай высокай якасцю. Як і іншая прадукцыя: сокі і нектары, джэм і варэнні, агароднінная кансервацыя. Дарэчы, штогод на прадпрыемстве абнаўляецца ад 10 да 20 працэнтаў прадукцыі.

У выставе камбінат удзельнічае штогод, распавяла нам начальнік аддзела маркетынгу, рэалізаванай і знешнеэканамічных сувязяў ААТ Ірэна ІВАНОВА. На сёлетнім форуме ўвазе зацікаўленых прадстаўляюць навінкі харчавання для дзіцяці з сямі месяцаў: пюрэ з квасцітай капусцы з маслам; ялыначнае з квасцітай капусцы і вітамінам С «Крепыш»; з морквы і квасцітай капусцы з маслам «Крепыш», а таксама пюрэ ялыначнае, маркёўнае, гарбузовае (усе — з грэцкімі крупамі, з аўсянай крупой, з рысам). Вядома, гэтыя толькі натуральныя, экалагічна чыстыя сыварына без дабаўлення генетычна мадыфікаваных інгрэдыентаў, кансервантаў, штучных фарбавальнікаў, араматычных рэчываў і смакавых дабавак.

А вось ААТ «Віцебскі мясакамбінат» бярэ ўдзел у харчовым форуме толькі дзвімі разам. Упершыню паўдзельнічаў летас і... — Выстава тады літаральна здзіўляла — настолькі прадстаўнічэй і удалай ў плане заключэння дагавораў яна аказалася. Мы ж ад уладу ў многіх мерапрыемствах адмаўляемся, а тут выраслі працягнуць супрацоўніцтва, — патлумачыла маркетолог мясакамбіната Святлана ПАЧКАЕВА.

Навінкі прадпрыемства з'яўляюцца пастаянна. Напрыклад, быў папыраны асартымент дзіцячых серві: сасісак, каўбас, пельменяў, а таксама вырабаў з паўфабрыкатаў — катлет, шніцэляў і інш. На форуму таксама прывезлі навінкі вытворчасці: прадукцыю сухога пасолу. Раней на камбінаце такога яны і выраблялі. Гэта прыкладна тое, што беларусы здаўна гатавалі ў хатніх умовах: філе хатняе, свініна явяўшаяся, паллячкіна хатняя з перчыкам... Смаката!

А яшчэ наведніку выставы на стэндзе віцэбран прыцягвае сапраўдны мастацкая кампазіцыя: вулчкі горада, знаёмы амфітэатр, пазнавальны буднік — усё з сал, сыварэнных каўбасак, сала, чыпсаў, спецыяў. Побач — малберт з нацюрмортам, пэндзі...

— Так група нашых майстроў хацела паказаць павязь цяперашніх і мінулых часоў, адлюстраваць гісторыю горада, — кажа Святлана.

А АТ «Палацкі малочны камбінат» плануе да канца года парадаваць спажыўцоў сваёй адмысловай

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

строительства панельного многоквартирного жилого дома в г. Минске, в районе пересечения улиц Иркутской — Хабаровской

Количество квартир в доме — 132, в том числе: однокомнатных — 57 ед., двухкомнатных — 57 ед., трехкомнатных — 18 ед. Отделка квартир, предназначенных для коммерческой реализации, не выполняется. Наружная отделка — покрытие бетонных панелей защитно-полимерным составом ДЗПС, покраска акриловыми фасадными красками по грунту. Высота этажа — 2,8 м. В каждой квартире есть теплые помещения — остекленные лоджии. В квартирах первого этажа запроектованы погреба под лоджиями, используемые в хозяйственных целях. В доме предусмотрено мусоропровод и два лифта грузоподъемностью 400 кг и 630 кг. Сети водопровода запроектованы из полипропиленовых напорных труб, бытовая канализация — из канализационных поливинилхлоридных труб. Проектом предусматривается прокладка волоконно-оптического кабеля (ВОЛС) от оптического узла, расположенного по ул. Байкальской, 37 до жилого дома и установка приемника прямого канала «ГАММА — 11» и передатчика обратного канала. Въезд на территорию жилого дома принят с переулка Томского.

Цены на объекты долевого строительства:
однокомнатные квартиры — 2 799 000 рублей за 1 кв.м общей площади;
двухкомнатные квартиры — 2 770 000 рублей за 1 кв.м общей площади;
трехкомнатные квартиры — 2 650 000 рублей за 1 кв.м общей площади.

Условия оплаты: единовременная выплата всей стоимости строящегося квартиры не позднее 3 (трех) календарных дней с момента подписания должником договора создания объекта долевого строительства. По согласию сторон должнику, в индивидуальном порядке, может быть предоставлена рассрочка платежей и скидка от общей стоимости квартиры.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

строительства панельного многоквартирного жилого дома в г. Минске, в районе пересечения улиц Иркутской — Хабаровской

Количество предлагаемых объектов долевого строительства — 24 единицы.
Права застройщика на земельный участок: решение Минского городского исполнительного комитета от 02 сентября 2010 г. № 1997 «Об изъятии, предоставлении земельных участков, разрешении строительства и внесении изменения в решение горисполкома».

Свидетельство (удостоверение) № 500/727 — 4427 о государственной регистрации земельного участка с кадастровым номером 500000000002007417, расположенного по адресу: г. Минск, район пересечения улиц Иркутской — Хабаровской, площадь — 0,3848 га, назначение — земельный участок для строительства панельного многоквартирного жилого дома, составленного Республиканским унитарным предприятием «Минским городским агентством по государственной регистрации и земельному кадастру» 21 сентября 2010 г.

Свидетельство (удостоверение) № 500/727 — 4426 о государственной регистрации земельного участка с кадастровым номером 500000000002007416, расположенного по адресу: г. Минск, район пересечения улиц Иркутской — Хабаровской, площадь — 0,0588 га, назначение — земельный участок для строительства повисительной насосной станции № 2 (по генплану), составленного Республиканским унитарным предприятием «Минским городским агентством по государственной регистрации и земельному кадастру» 21 сентября 2010 г.

Границы земельного участка: улица Иркутская — улица Хабаровская — переулок Томский.

Площадь земельного участка: земельный участок для строительства панельного многоквартирного жилого дома — 0,3848 га, земельный участок для строительства повисительной насосной станции № 2 (по генплану) — 0,0588 га.

Элементы благоустройства: вся территория участка застройкой благоустроивается и озеленяется. Пешеходные дорожки и тротуары выполняются из мелкоразмерной тротуарной бетонной плитки.

Функциональное назначение нежилых помещений в многоквартирном жилом доме: на первом этаже запроектованы помещения товарищества собственников и электрощитовая. Ниже отметки 0,000 м предусмотрены помещения ИТП, водомерной, пожарной насосной.

Мехквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыши, технические этажи и подвалы, другие места общего пользования, несущие, ограждающие несущие конструкции, механическое, электрическое, санитарно-техническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и (или) нежилых помещений, элементы озеленения и благоустройства, а также иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию многоквартирного дома, поступают в общую собственность дольщиков.

Предполагаемый срок ввода многоквартирного жилого дома в эксплуатацию: 4 квартал 2011 года.

Договор генерального подряда: договор генподряда на строительство № 30/09-10 от 30.09.2010 г., заключен Застройщиком с Открытым акционерным обществом «МАТИД».

Договор строительного подряда: договор строительного подряда № 2/08 от 16.08.2010 г., заключен Застройщиком с Обществом с дополнительной ответственностью «Савалдстрой».

Условия ознакомления с объектом долевого строительства: ознакомиться с объектом долевого строительства и ходом работ по его строительству можно в офисе уполномоченного представителя Застройщика — ЧРУП «Вива Консалт» (торговая марка VIVA Invest), расположенного по адресу: г. Минск, ул. Б. Хмельницкого, д. 7, офис 302 (тел.: 8 017 2 900 911, 8 029 1 907 901) или на сайте www.vivainvest.by.

Данная проектная декларация отменяет действие проектной декларации строительства панельного многоквартирного жилого дома в г. Минске, в районе пересечения улиц Иркутской — Хабаровской, опубликованной в газете «Звезда» 01 октября 2010 г. (№ 192 (2680)).

Информация о Застройщике
Частное строительное унитарное предприятие «Витасанплюс» (Частное предприятие «Витасанплюс».)

Место нахождения: г. Минск, ул. Сторожевская, д. 8, помещение 9.

Режим работы: понедельник — пятница с 9.00 до 18.00, обеденный перерыв с 13.00 до 14.00, выходные дни — суббота, воскресенье.

Государственная регистрация Застройщика: Частное предприятие «Витасанплюс» зарегистрировано Минским городским исполнительным комитетом 24 января 2008 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190262038.

В проектах строительства жилых домов и иных объектов недвижимости в течение трех лет, предшествующих заключению договора, Частное предприятие «Витасанплюс» участие не принимало.

Информация о проекте
Цель проекта: строительство панельного многоквартирного жилого дома в г. Минске, в районе пересечения улиц Иркутской — Хабаровской.

Срок реализации проекта: 3 квартал 2010 г. — 4 квартал 2011 г.

Государственная экспертиза проектной документации: экспертное заключение № 460—15/10, выданное 15.06.2010 г. Республиканским унитарным предприятием «Главгосстройэкспертиза».

Местонахождение строящегося многоквартирного жилого дома: г. Минск, район пересечения улиц Иркутской — Хабаровской.

Характеристика строящегося многоквартирного жилого дома: 19-этажный крупнопанельный одноклассный жилой дом из конструкций серии М 111-90 ОАО «МАТИД».

Занатоўкі мастака

ПРАЗ МОСТ

Шорхат сухога ліста аб асфальт нагадуў мне пра хуткую восень. Яшчэ сярэдзіна жніўня была, спякотна і гарача, а ліпавы ліст зжоўк, падсох і апаў. Вецер гнаў яго па ходніку. Добра чуваць лёгкі шорхат восені. У паветры пачыналася пахнуць школаю...

Бог ты мой, як я не любіў сваю сярэднюю школу з павыбіраванымі вокнамі, з маруднымі настаўнікамі і з бандзюкаватымі вучнямі! Як я радаваўся, што замест дзвятяга класа ў лаганай школе я пайду на першы курс у мастацкую вучэльню!

Шархацела пажоўклая лістова, а я разам з братам Толькам ішоў на мост. Мы хадзілі пешкі ад вярзава, які некалі стаяў насупраць Кальварыйскіх могілак, да кафе «Вясна», што некалі было на галоўным сталічным праспекце насупраць кнігарні «Цэнтральная». Чым душыцца ў перапоўненым трынаццатым тралейбусе, лепей было прайсці некалькі кіламетраў пешкі. Мы ішлі, Тольк — у тэатральна-мастацкі інстытут, а я ў вучэльню. Ён паступіў на графіку, а я на педагагічнае аддзяленне. Мы шаторанцы пераходзілі мост над чыгункаю. Той самы мост, што побач з турму на вуліцы Апанасага.

Якраз на гэтым мосце для мяне і пачынаўся ўласна горад, там пачыналася сталіца, пачынаўся наш Мінск. Да моста быў наш раён з турмую, могілкамі, трынаццатым і дзвятцятым тралейбусамі, радыятарным заводам і пустымі гасцраномамі.

Пэўна, у кожнага сталічніка ёсць рыса, якая аддзяляе ягоны раён ад горада. У тых, хто жыў на сталічным праспекце, гэтая нябачная рыса можа праходзіць у арцы, праз якую ты выходзіш з двара. У некага яна на мосце над чыгункай, у некага ў іншым месцы, але рыса тая ёсць у кожнага, хто жыў у сталіцы. У тых, хто сюды прыезджаве ці прылятае, яна недзе на вакзале ці ў аэрапорце. Я гэтую рысу-мяжу знайшоў, яшчэ вучачыся ў школе.

У трыці клас я хадзіў на трэцюю змену. Заняткі пачыналіся ў 16.15. У класе было блізу п'ятдзiesiąці чалавек. Таму мы сядзелі па тры на парты старшакласнікаў. Парты былі вялізныя і няручныя. У школу хадзілі не хацелася, хацелася ў горад, але горад не пускаў да сябе дзяцей з ранцамі і партфелямі. Калі ты са школьным ранцам, дык не маеш права заходзіць у краму. І ў кінатэатр цябе не пусцяць, калі пабачаць ранец. Таму ў горад трэба ісці з вольнымі рукамі. Ранец свой я хаваў пад мостам.

Той ранец прахаваста пад мостам з трэцяга ажно па сёмы клас, пакуль

Адам ГЛОБУС.

чыгуначнай рабoчыя не пазабіралі сабе нашы школьныя ранцы і партфелі. Паміж чыгункаю і турму стаяў маленькі дамок чыгуначнікаў. Туды яны і завалілі мой ранец. За ранец рабочыя запатрабавалі выкуп — тры рублі. Бутэлка гарэлкі каштавала тры рублі з драбязю. Рабочым карцэла выціць, з кожнага школьніка яны спганалі па тры рублі. Нас было чацвёра. Рабочыя добра зарабілі на нас.

Мяне ўзяло зло! Прага помсты ахаліла маю дробную душу савецкага школьніка. Праз тыдзень я вярнуўся на мост з каменнямі. Я выбіў шыбу ў дамку чыгуначнікаў. Я кідаў з моста камяні ў дамок, пакуль не выбіў акно. Мне стала лягчэй. Зразу мела, пасля выбівання шыбы я больш не хаваў ранец пад мостам. Дзятціства скончылася.

Я вырашыў сысці са школы ў мастацкую вучэльню, дзе тады яшчэ вучыўся мой брат Тольк. Пасля васьмага класа я здаў іспыты і пакінуў школу.

Які ж я быў шчаслівы, калі са старэйшым братам раніцаю ішоў праз мост! Была восень з туманамі.

З мэблевай фабрыкі ў турму на калінавазі нейкую фурнітуру, шрубцы ды балты з гайкамі. Арыштант вёў каня, запрэжанага ў калёсы на гумовым ходзе. За калёсамі ішоў ахоўнік з вінтоўкаю. Мост. Горад у тумане. Арыштант. Конь. Ахоўнік з вінтоўкаю. Чаму ён не ўцякае? Чаму арыштант так спакойна і пакарліва вядзе свайго каня? Я не разумеў. Я і цяпер не разумею таго арыштанта. Я б уцякаў! Забіраў бы вінтоўку і ўцякаў.

Некалькі разоў з той турмы і сапраўды ўцякалі арыштанты. З васьмага паверха, дзе была наша кватэра, было добра відаць, як узброеныя салдаты ачэпляюць Кальварыйскія могілкі. Вайскоўцам і міліцыянтам увесь час здавалася, што зскі-цэкачы павінны хавацца на могілках, але яны ні разу не ўпалілі там ніводнага ўцякача.

Колькі тых могілак, і дзе на іх схавалася, калі ты яшчэ жывы? Хіба што ў гурбе жоўтых кляновых лістоў...

Я моцна палюбіў жоўтае лісце ў той год, калі пайшоў у мастацкую вучэльню. Першым заданнем было намалюваць восень, і я маляваў шэры горад і жоўтае лісце ў ім. А ў брата Толька першым заданнем было намалюваць наш Мінск, і ён маляваў мост над чыгункай.

Адам ГЛОБУС.

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

Scrabble grid with words and images. Words include: Густа парослы кусты, Цар пушчы, Салодкая бульба, Умоўны знак, Кароўнік, 'Сусед' статора, Прадняя частка галавы, Сфера, Горад Заспонава, Штат у ЗША, Балотная расліна, Скандынаўскі эпас, 'Шах' каралева, Гарбузовы мед, Бог каханых, Вызначны накірунак, Уваход у танк, Завнопусніцы, Афідэр царскай арміі, Вастрыё брытвы, Мучыцель, Глушы слухі сьваінлага малака, Сабака-палаўнічы, Паўночны вецер, Пляцоўка для малатцаў, Клятва абяцання, Раздзел статуа, Фота 5, Атос. Партос, Крыніца ведаў, Мова праграмавання, Від ляшчыны, Мера замяльнай плошчы, Левы прыток Заходняй Дзвіны, Друг таварыш, А. Чэхаў. 'Вішневы...', Накрываўка ў механізме, Пузыры на паверхні вады, Пад'ёмнік на судне, Шпён, Письмо індэляцэў мая, Пачальны янакі з воску, Горнае пале, Бамбукавы мядзьведзь, Пчаліны янакі з воску, Фота 3.

СЕННЯ

Месяц Маладзёк 6 лістапада. Месяц у сусор'і Шалы.

Table with weather forecasts for various cities: Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст.

Фота Анатолія КЛЕШЧУКА.

Weather forecast section titled 'Надвор'е на заўтра' with a map of Belarus and weather icons for various cities.

Section titled 'Дзеё даты' with a calendar and dates for the month of November.

Section titled '3 лістапада' featuring a portrait of Bertan Russel and a short biography.

Section titled 'Вясельныя пажаданні' with various wedding wishes and poems.

Section titled 'Усімбінемся!' with a poem about autumn and nature.

Section titled 'Калі мучыць таця ў жонкі па тэлефоне' with a poem about a woman's suffering.

Section titled 'Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком' with information about advertising and subscriptions.

Section titled 'У Кітаі кажуць, што каня ўпрыгожвае не сядло, чалавека — не вопратка' with a short story or article.

БЫЎ ТОЛЬКІ МІГ...

Трэба! Раніца, аптэка. Наперадзе — маладзіца з двума малымі, хлопцаў носам, просіць што-небудзь — ад прастуды, сабе. Перазвар ахвотна падбірае, прапануе, прабівае чэкі — адзін, другі, расказвае, што як прымаць...

Іншага не дадзена Сяброўка хварэе. Што хоць крыху сунячае — спакойныя, разумныя вочы доктара, палата з выгодамі і тройка досыць мільых «сукаментаў» — яе ж, прыблізна, зуроніць, яе ж поглядаў. Яшчэ і тэлевізар, які ўключанаецца перад пачаткам навін і выключанаецца пасля надвор'я...

Не рай Бітэ, бітэ эер! Комэн з іхір! Нават той, хто зусім не вучыў нямецкай мовы, разумее, што тут, на шумных вуліцах Дрэздэна надклічуць. Клічуць, што важна, вельмі сімпатныя людзі... Да нейкіх партрэтаў, нейкіх плакатаў...

«Нажніцы» Восень. Надварчорак. Райцэнтрат — чужы... І не цэнтр, на жаль, бо там было б усё зразумела: галоўная плошча, помнік Леніну, белы дом (дзе месціцца ці не ўсё райначальства), паблізу — гасцініца і ў ёй — кафе ці рэстаран. Тут, як на грэх, нічога такога... Таму (інакш вядома) мы даймаю сустрэчных пытаннямі: «Не паджакае, дзе б тут выціць кубачак чаю ці кавы, дзе б перакусіць?»

«Нажніцы» Яшчэ адна пачатковая дэма, яму на новага кіраўніка пашчасціць? Хоць гэта як у класіка: «Свежо праданне, а верыцца з трудом».

«Нажніцы» Яшчэ адна пачатковая дэма, яму на новага кіраўніка пашчасціць? Хоць гэта як у класіка: «Свежо праданне, а верыцца з трудом».

«Нажніцы» Яшчэ адна пачатковая дэма, яму на новага кіраўніка пашчасціць? Хоць гэта як у класіка: «Свежо праданне, а верыцца з трудом».

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСкі, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РОСАЛЬСКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШЧУЧЭНКА.

Трэба! Раніца, аптэка. Наперадзе — маладзіца з двума малымі, хлопцаў носам, просіць што-небудзь — ад прастуды, сабе. Перазвар ахвотна падбірае, прапануе, прабівае чэкі — адзін, другі, расказвае, што як прымаць...

Іншага не дадзена Сяброўка хварэе. Што хоць крыху сунячае — спакойныя, разумныя вочы доктара, палата з выгодамі і тройка досыць мільых «сукаментаў» — яе ж, прыблізна, зуроніць, яе ж поглядаў. Яшчэ і тэлевізар, які ўключанаецца перад пачаткам навін і выключанаецца пасля надвор'я...

Не рай Бітэ, бітэ эер! Комэн з іхір! Нават той, хто зусім не вучыў нямецкай мовы, разумее, што тут, на шумных вуліцах Дрэздэна надклічуць. Клічуць, што важна, вельмі сімпатныя людзі... Да нейкіх партрэтаў, нейкіх плакатаў...

«Нажніцы» Восень. Надварчорак. Райцэнтрат — чужы... І не цэнтр, на жаль, бо там было б усё зразумела: галоўная плошча, помнік Леніну, белы дом (дзе месціцца ці не ўсё райначальства), паблізу — гасцініца і ў ёй — кафе ці рэстаран. Тут, як на грэх, нічога такога... Таму (інакш вядома) мы даймаю сустрэчных пытаннямі: «Не паджакае, дзе б тут выціць кубачак чаю ці кавы, дзе б перакусіць?»

«Нажніцы» Яшчэ адна пачатковая дэма, яму на новага кіраўніка пашчасціць? Хоць гэта як у класіка: «Свежо праданне, а верыцца з трудом».

«Нажніцы» Яшчэ адна пачатковая дэма, яму на новага кіраўніка пашчасціць? Хоць гэта як у класіка: «Свежо праданне, а верыцца з трудом».

«Нажніцы» Яшчэ адна пачатковая дэма, яму на новага кіраўніка пашчасціць? Хоць гэта як у класіка: «Свежо праданне, а верыцца з трудом».

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСкі, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РОСАЛЬСКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШЧУЧЭНКА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА. ЗАСНАВАЛІНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь. РЕГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.